

DOKA

DOĞU KARADENİZ KALKINMA AJANSI

www.doka.org.tr

Temmuz/Ağustos/Eylül 2017

34.
Sayı

Heliski / RİZE

Bir Kalkınma Modeli
KIŞ TURİZMİ

DOKA

DOĞRU - OBJEKTİF - KARARLI ADIMLAR

www.doka.org.tr

Adına İmtiyaz Sahibi

Onur ADIYAMAN

Genel Sekreter

Genel Koordinatör

Fatih EGE

Genel Yayın Yönetmeni

Hakan BAHÇEKAPILI

Yazı İşleri Sorumlusu

Ahmet YEŞİLÇİÇEK

Görsel Tasarım

Emine GÜLERYÜZ

Gönül YILMAZ

DOKA dergisine katkılarından dolayı Ahmet Selçuk HACIFETTAHOĞLU'na teşekkür ederiz.

Gazipaşa Mah. Nemlioğlu Sk. Taksim Yokuşu Vakıf İşhanı No:3 TRABZON

Tel : 444 82 90 Fax: 0462 455 40 88

Baskı

HCR Ajans / Trabzon

Genel Sekreterin Kaleminden...

SUNUM 6-9

Bir Kalkınma Modeli

Kış Turizmi

KIŞ TURİZMİ 12-65

Son yıllarda turizmde önemli bir aşama kaydeden Doğu Karadeniz Bölgesi'nde de turizmi 12 aya yaymak için birçok proje üretilirken bu projeleri hayata geçirme çalışmalarına hız verildi. DOKA Dergisi olarak bizde, bölgemizde kış turizminin gelişimini ve kış sporları için neler yapılabileceğini siz okuyucularımız için ülkemizin bu konudaki öncü isimlerine sorduk.

14-25

Artvin Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürü
Bahattin YETİM

28-43

Kayseri Erciyes A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Murat Cahid CINGİ

46-59

Atatürk Üniversitesi Kış Sporları Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Fatih KIYICI

60

Radisson Blu (Kayseri) Hoteli Genel Müdürü
Atakan ALTUĞ

61

Milli Kayakçı
Aydan KARABULUT

64

Zığana Gümüşkayak Tesisleri Sahibi
Mehmet EROĞLU

YAŞAYAN İNSAN HAZİNELERİ

68-71

Macahel Çok Sesli Yaşlılar Korusu

Artvin'in Camili köyünde yerel sanatçılardan oluşan Macahel Yaşlılar Çok Sesli Korusu, UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" olarak tescillendi. Gürcistan'a sınır komşusu Borçka'nın Camili (Macahel) köyünde, yok olmaya yüz tutan geleneksel çok sesli halk şarkılarını yaşatmaya çalışan ve yaş ortalaması 68 olan koro üyeleri, çeşitli etkinliklerde sahne alıyorlar.

KAYIP OLAN DEĞERLERİMİZ VE
KALECİK KALESİNİN SIRRI Projesi

PROJELER
100-101

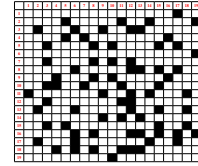
UZMAN GÖRÜŞÜ 104-106

Kreditörler Açısından
Kobi'lerin

Finansal Analizinin Önemi

120-121 BİL BAKALIM

HABERLER 108-117

- DIVERTIMENTO Projesi Başarıyla Tamamlandı
- Hazır Giyim Sektöründe Kadınlara Yönelik Eğitim ve Girişimcilik Hareketi Projesi
- Ünye'de Tarih Yeniden Canlanıyor
- DOKA Yönetim Kurulu Toplantısı Yapıldı
- YÖREX'te Doğu Karadeniz'e İlgisi Büyük Oldu
- EKOPARK Açıldı

122-123 BASINDA DOKA

Bir Kalkınma Modeli

Kış Turizmi

İnsanoğlunun günlük hayatını bazı zamanlar çekilmez hale getiren kar ve buz ile çok keyifli aktiviteler gerçekleştirmeyi kış sporları sayesinde keşfetmiştir. Kış sporları bugün milyonlarca sporseveri heyecan ve adrenalin ile bir araya getirmektedir.

Milyonlarca yıl bakir duran bir dağı, milyarlarca dolar servet üreterek, özel tasarım kış spor malzemeleri kullanılarak yapılan bu sporların bir kısmı Olimpiyat oyunlarına girecek kadar önem kazanmıştır. Buz pateni, kayak, snowboard, kızak, biathlon, skibob, buz hokeyi, kayakla atlama, kayaklı koşu, skeleton, körling, bobsled, bandy, helikopterle kayak, snowkite, kar rafting, kar motosikleti gibi bireysel ve takım halinde yapılabilen kış sporları tüm sporseverler için uygunken bir kısmı da ekstrem özellik gösterebilmektedir.

İnsanların eskiden beri ulaşım amaçlı kullandıkları kızaklı taşıma araçları ile başlayan karda ve buzda kayma, zaman içerisinde eğlence olarak yapılmaya başlanmış ve daha sonra kayak malzemeleri ve stilleri geliştirilerek kayak severler arasında turnuvalar düzenlenmeye başlanmıştır.

Yukarıda saydığımız bu özellikleriyle kış sporları günümüzde ise ülkelerin ekonomik gelişiminde de katma değer üretir hale gelmiştir. Dünyada 300-400 km'lik kayak pistleri sayesinde dünya şampiyonlukları düzenleyen ülkeler milyarlarca dolarlık bir endüstriyi besleyecek durumdadır. Buna küçük bir örnek verecek olursak kış turizminin dünyadaki en önemli ülkelerinden birisi olan Avusturya'da 5 haneli bir köyün yıllık geliri 650 milyon avrodur. Solden bölgesinin yıllık geliri ise 1,2 milyar avro civarındadır.

Dünyadaki kış sporlarına baktığımızda 20 milyar avroluk bir sanayi üretiminden, 100 milyar avroluk da bir turizm gelirinden söz etmek mümkündür.

Bu sayede dağlar kışın olduğu kadar yaz aylarında da sağlık turizmi, spor ve eğlence sektörü için kullanılmaktadır. Örnek olarak Avusturya'yı incelediğimizde Avusturya'da dağlarda kışın kayak yapılırken yazın da birçok farklı eğlenceler düzenlenmektedir. Buna bölgemizde de son yıllarda artarak devam eden yayla turizmi de diyebiliriz.

Uluslararası arenada önemli bir kayak merkezi olan Vancouver, 2010 Kış Olimpiyatları için 6 milyar dolar, 2018 Kış Olimpiyatları'nı düzenleyecek olan Kore ise 11 milyar doları gözden çıkarmıştır. 2014 yılında Kış Olimpiyatları'na ev sahipliği yapan Rusya ise olimpiyatların yapıldığı Sochi'de yaklaşık 50 milyar dolarlık harcama yapmıştır.

Bu yatırımlar büyük gözükse de sadece yayın gelirlerinin 5 milyar dolar civarında olduğunu düşünürsek yapılan yatırımların çok hızlı şekilde geri dönüş sağladığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Yayın gelirlerinin yanı sıra gelecek turistlerin yapacağı harcamalar da kıyas edilmeyecek kadar yüksektir.

Atabarı Kayak Merkezi / Artvin

Türkiye olarak 2026 yılında yapılacak Kış Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapmak için olanca gücümüzle çalışmalar yapmaktayız. Bunun için kış sporları ile kalkınmak istiyoruz. Avusturya hükümeti ve Avrupa Birliği'nin Alp Dağları'ndaki çalışmasıyla Avusturya kış turizminden yıllık yaklaşık 70 milyar avro gelir elde etmiştir.

Kayak merkezi anlamında ülke olarak çok gerilerdeyiz. Ülke olarak bunu aşabilir ve bu kayak teknolojisini yakalayabiliriz. Kayak merkezlerindeki eksikleri giderip, daha modern ve kullanışlı hale getirerek ülkemizin de kayak sporunda var olduğunu tüm dünyaya duyurabiliriz.

Kayak sporu genelde rakımı 1800 metreyi geçen dağlarda yapılmaktadır. Türkiye haritasına baktığımızda, Avusturya'nın 3 katı oranında kayak merkezi yapacak dağımız ve bu ülkede dahi bulunmayan dağ silsilemiz mevcuttur.

Ayder / Çamlıhemşin / Rize

Bu büyük potansiyeli ülke ekonomisine artı değer katacak hale getirmek için çalışmalar yapmak zorundayız. Bölgemizde ise Zigana, Atabarı gibi kayak merkezleri mevcut olup, bu iki kayak merkezini şimdilik sadece günübirlik ziyaretçiler turizm amaçlı kullanabilmektedirler. Son zamanlarda Türkiye Kayak Federasyonu'nun Kaçkar dağlarına ilişkin yaptığı çalışmalar vardır. Ayrıca Ordu'da bulunan ambaşı Kayak Merkezi de yakında faaliyete geçecektir.

Bütün bunları göz önüne aldığımızda bölge olarak kış sporlarına ayrı bir önem vermekteyiz. Bölgemiz kış sporları açısından son derece elverişli fiziki alanlara sahiptir. Kayak merkezleri bölgesel kalkınmayı çok ciddi oranda tetikleyen bir turizm çeşididir. Bizler de bölge ekonomisinde ve turizminde önemli oranda paya sahip olabilmesi için çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Zigana

TURİZMi

Turizm; yarattığı istihdam, maddi olanaklar ve çevreye etkisi ile her geçen gün gerek ülkemizde gerekse dünyada yaygınlaşan bir sektördür. Turizm sektörü geliştikçe insanlar alternatif turizm arayışlarına doğru bir meyil almaktadırlar. Alternatif turizm bu yüzden yatırımcıların yanı sıra kişileri de cezbetmektedir. Kış turizmi artan alternatif turizmi çeşitlerinden ayrı bir yere sahiptir. Bunun asıl nedeni ise insanların her mevsim bir arayışta olmaları ve kış aylarında yapabilecekleri aktivitelerin sınırlı olmasına bağlıdır.

Turistik ürün çeşitliliğinin artması ile yeni arayışlara giren yatırımcılar için en güzel turizm türlerinden birisi de kış turizmidir. Deniz, kum, güneş üçlüsünün yanı sıra konaklama tesislerini sezonluktan kurtaran kış turizmi her mevsimde otellerin açık tutulmasına olanak sağlayarak ek gelir imkanları istihdam ve turistik çekiciliklerle turizm sektörüne destek sağlamaktadır.

Tatil ve turizm terimleri ilk akla geldiğinde öncelikle insanlar 3S (deniz, kum, güneş) düşünmektedir. Fakat turizmin gelişmesinin yanı sıra insanların refah düzeylerinin artmasının sonucu olarak alternatif turizm çeşitleri gelişim göstermiştir. İnsanlar artık sadece yaz aylarında turizm faaliyetlerine katılmayı yetersiz görmektedir. Dolayısıyla bu arayışların sonucunda bir alternatif turizm çeşidi olan kış turizmi ortaya çıkmıştır.

Kış turizmi genellikle bol kar yağışı alan ve kar kalma süresinin uzun olduğu eğilimli bölgelerde gelişmiş bir turizm türüdür. Kış turizminin merkezinde kayak vb. kış sporları bulunmaktadır. Yani kış turizmi eğimi bol olan karlı bölgelere yapılan seyahatleri, bu seyahatlerin 24 saatten uzun olması durumunda oluşacak konaklama ve diğer hizmetlerin bulunması durumunda oluşmaktadır.

Son yıllarda turizmde önemli bir aşama kaydeden Doğu Karadeniz Bölgesi'nde de turizmi 12 aya yaymak için birçok proje üretilirken bu projeleri hayata geçirme çalışmalarına hız verildi. DOKA Dergisi olarak bizde, bölgemizde kış turizminin gelişimini ve kış sporları için neler yapılabileceğini siz okuyucularımız için ülkemizin bu konudaki öncü isimlerine sorduk.

ATABARI KAYAK MERKEZİ

ARTVİN

Atabarı Kayak Merkezi'nin işletmeciliğini üstlenen Artvin Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü adına il müdürü Bahattin YETİM sorularımıza cevap verdi

Atabarı Kayak Merkezi hakkında bilgi verir misiniz?

Atabarı Kayak Merkezi, Artvin il merkezine 18 km uzaklıkta olup 6 istasyona sahiptir. Ladin, köknar ve çam ağaçları arasında kaliteli kar yapısıyla konuklarını ağırlayan Atabarı Kayak Merkezi'ndeki, dinlenme tesisleri ve diğer tesislerin bulunduğu alanın rakımı 1878 m, üst istasyonun rakımı ise 2035 metredir. Artvin'in rakımı ise 500 metredir.

Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü olarak da bu tesisin işletmesinden sorumluyuz. İki adet makine tesisimiz mevcuttur. Birisi iki kişi kapasiteli 345 m uzunluğundaki teleskidir. Kot farkı 80 m olan teleskinin bulunduğu pistin genişliği 60 m, uzunluğu ise 350 m civarındadır. İlk başlayanlar ve turistik amaçlı gelenler bu pisti kullanmaktadır.

Diğer tesisimiz ise yine iki kişi kapasiteli 595 m uzunluğunda teleskiye'dir. Kot farkı 230 m olan teleskiye'nin hiz-

met verdiği pistin uzunluğu 600 m, pist genişliği ise 9-16 m arasında değişmektedir.

Teleskiye'ye geline pist aşağıda teleskinin hizmet verdiği pist ile birleşmektedir. Bu iki pistin toplam uzunluğu da 1 km'yi bulmaktadır.

Bu merkezin fiziki durumu hakkında bilgi verir misiniz? Yapılan çalışmalar nelerdir?

Yaz aylarında temiz havası ve doğasıyla çok sayıda yerli ve yabancı ziyaretçiyi ağırlayan Artvin'in, kışın da kayak severlerin gözdesi olan Atabarı'ndaki kayak sezonu Aralık'ta başlamakta ve Mart'ın sonuna kadar devam etmektedir. Bu süre zarfında kar kalınlığında bir sorunumuz olmuyor. Hatta bazı kayak merkezlerinde suni karlama yapılmaktadır. Biz de böyle bir durum söz konusu değildir.

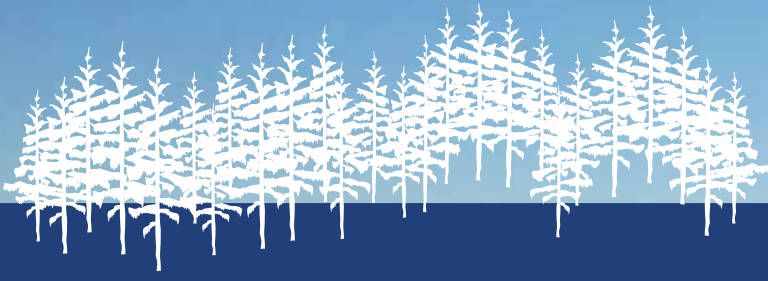
Kayak malzemeleri kiralamak isteyenler için Atabarı'nda yerimiz vardır. Aynı zamanda bu mekan sosyal tesis olarak da kullanılmaktadır. Her ikisini biz kiralıyoruz. Sosyal tesis anlamında Artvin'in nüfus yoğunluğunu da dikkate alırsak işimizi görür niteliktedir diyebiliriz. Ülkemizde bulunan 26 kayak merkezinden birinin Atabarı olması bizim için gurur verici bir tablodur.

Merkezimizde daha çok turizm kayağı ve snowboard yapılmaktadır. Büyük yarışmalar için uygun olmamakla birlikte okul sporları ile ilgili yarışmalar düzenlenebilmektedir.

Her yıl düzenli olarak kurtarma tatbikatları yapıyoruz.

Kayak merkezinde pistin tamamının gece aydınlatılmasıyla donatarak gece de kayak yapılmaya başlanmıştır. Ziyaretçiler, gece kayağına ilk günler olmasına rağmen büyük ilgi göstermişlerdir. Yeni sezonda da kayak severleri yeni bir hizmetle buluşturmanın gururunu hep birlikte yaşayacağız.

Atabarı Kayak Merkezini diğerlerinden ayıran en büyük özelliklerinden biri, etrafının ladin, köknar ve çam ağaçlarıyla çevrili olmasıdır. Bu özellik diğer kayak merkezlerine fark yaratmıştır.

Barındırdığı doğal güzelliğiyle kartpostallık güzellikler sunan Atabarı Kayak Merkezi, bol oksijen, temiz hava ve adrenalin arayan kayak severleri bekliyor...

Atabarı Kayak Merkezi'ne yapılan yatırımlar nelerdir?

Son yıllarda ciddi yatırımlar yaptık. İlk olarak 2006 yılında basit bir teleski kurulmuş. 2009 yılında daha uzun olan teleskinin inşaatına başlanmıştır. Bunu yapan yurtdışı menşeli firma iflas ettiğinden inşaat durmuş. 2013 yılında ise bu yatırımı tamamladık.

Geçen sene bir pist yaptık. Yurtdışından gelen teknik görevliler Atabarı Kayak Merkezi'ni beğendiklerini ifade ettiler. İki tane kar ezme aracı ile hizmet veriyoruz. Bütün elektronik sistemi yeniledik. Şu anda internet üzerinden bile müdahale edebiliyoruz.

2006 yılında işleme alının teleskinin yerini değiştirerek, yeniden projelendirerek standartlara uygun hale getirdik. Elektrik getirdik.

Özel idare ve belediyeden destek alarak kışın yolu sürekli açık tutmaya çalışıyoruz.

Atabarı Kayak Merkezi'nin, bölgeye yapılacak konaklama tesisleriyle önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin en önemli kayak merkezleri arasında yer alacağına inanıyorum. Kayak merkezini diğerlerinden ayıran en büyük özelliklerinden birinin etrafının ladin, köknar ve çam ağaçlarıyla çevrili olması diğer kayak merkezlerine göre fark yaratmıştır. Barındırdığı doğal güzelliğiyle kartpostallık güzellikler sunan Merkez, bol oksijen, temiz hava ve adrenalin arayan kayak severleri kayak merkezimize bekliyoruz.

Ziyaretçi sayılarında bir artış oldu mu?

Gelen ziyaretçilerimize hafta sonları kayak yaptırıyoruz. 2012 yılında haftada 150 ziyaretçiye hizmet veren tesisimiz 2016 yılında haftada 645 ziyaretçiyi ağırlamıştır. Bu sayıyı daha da yukarı çekmek için çalışmalarımızı yürütüyoruz. Teşvik etmek amacıyla belediye ve özel idareden servis olarak ücretsiz servis hizmeti veriyoruz.

Sporcu anlamında neler söylemek istersiniz?

Türkiye birincisi sporcumuz vardır. Çeşitli yaş gruplarında Türkiye derecelerimiz oldu. Bu durum biraz da kültür ile alakalı olan bir şeydir. Aileler kayak yapan çocuğunun ayağının kınılacağını düşünüyorlar. Bu algının değiştiğini söyleyebilirim.

Burada yetişen sporcularımız, geçen yıl çeşitli kategorilerde başta Türkiye şampiyonluğu olmak üzere dereceler aldı. Milli takıma sporcularımız çağrılmaya başlandı.

2003 yılında sadece 2 lisanslı sporcu olan ilimizde bugün 223 lisanslı kayakçımız bulunmaktadır. Sporcularımızın başarıları bizleri daha motive ediyor ve her geçen gün Artvin'in kayak sporunda da var olduğunu başta ülkemiz olmak üzere bütün dünyaya göstermek istiyoruz.

Gelen ziyaretçilerin sizden ne gibi talepleri oluyor? Siz bu yönde neler yapıyorsunuz?

Bir kısmı her gün aynı yerden kaymak istemiyorlar. Bir kısmı pistin kısırlığından şikâyetçi oluyorlar. Bizi memnun eden kısım ise iyi bir kayak merkezinde olan her şeyin burada da olduğunu söylüyorlar. Örneğin biz burada kuralları harfiyen uyguluyoruz. Kayağı olmadan piste girmelerine izin vermiyoruz. Hiç kayak yapmayanlara kazağı yaptırmaya çalışıyoruz. Özellikle gençlere yöneldik. Kayağını ve eğitmenini ücretsiz sağlıyoruz.

Gelen talepleri de değerlendirmeye alıp ona göre ihtiyaçları gideriyoruz.

Atabarı'nı Erciyes ve Palandöken gibi tesislerle kıyaslama yapabilir miyiz?

Bu çok doğru da olmaz. Çünkü bu tesisler uluslararası yarışmaların da yapılabilirdiği modern tesislerdir. Bunun için Kültür Turizm Nazım İmar Planı yeni çıktı. Bu plan ile nerede kış sporları yapılabilir, nerede turizm tesisi yapılabilir, nerede günübirlik tesis yapılabilir gibi sorulara yanıt verebilecektir. Kendi ölçeğimizde iyi işler yapmanın gayreti içerisindeyiz.

Gençlik ve Spor Müdürlüğü olarak bu faaliyetleri yürütmekte zorlandığınız oluyor mu?

Bazı mevzuatlara (Devlet ihale kanunu, devlet memurları, alım-satım gibi) tabi olarak bu yerlerin işletilmesi pek mümkün değildir. Kayak merkezinde çalıştırdığınız personelle diğer yerlerde çalışan personelle bir tutmak zorunda kalıyorsunuz. Elektrikten anlayacaksın, mekanikten anlayacaksın, araç kullanabileceksin, yolda kalanları kurtaracaksın ancak bütün bunlara rağmen normal temizlik yapan gibi maaş alacaksınız. Bu gibi personelin çalıştırılması ve diğer işler için farklı uygulamalar getirilebilir.

KAYI
OSMANLI DÖNEMİNİ
TARAFINDAN
KARAYOLU

YAK KÖPRÜSÜ

NİN 19.YY.İLK YARISINDA YÖRE HALKI
YAPITIRILMIŞ OLUP 1998 YILINDA
ZARI 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
AFINDAN ONARILMIŞTIR.

ERCIYES

KAYAK MERKEZİ

Ülkemizde Dağ Yönetim Modeli sistemini uygulayan Kayseri Erciyes A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı **Sayın Dr.Murat Cahid CINGİ** ile Türkiye'nin önde gelen kayak merkezlerinden biri olan Erciyes Kayak Merkezi'nde yaptıkları çalışmalarını bizimle paylaştı.

Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Kayseri'de doğdum. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini Marmara ve Boğaziçi üniversitelerinde tamamladım. Avrupa Birliği Siyaset ve Uluslararası İlişkiler uzmanıyım. Bu alanda doktora tezim mevcuttur.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından 2005 yılında Erciyes Master Planı gündeme getirildi ve bu tarihte masa başı çalışmaları ile süreç başlatıldı. 2010-2011 sezonunda Erciyes Master Planı'nın ilk safhası uygulanmış haliyle misafirlerimizin karşısına çıkacağı zaman da bu yapılanmayı yönetecek bir anonim şirket Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulması gündeme geldi. O zaman ki büyükşehir belediye başkanı olan şimdi ki Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Mehmet ÖZHASEKİ bu işi bize tevdi etti. 2011 sonunda Kayseri Erciyes A.Ş.'yi kurarak ilk yapılanmasına başladık. O günden beri de Kayseri Erciyes A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmekteyim.

Kayseri Erciyes A.Ş. ülkemizde kış sporları alanında dağ yönetim modeli olarak ortaya çıktı. Buna niçin ihtiyaç duyuldu? Bu yönetim şeklinin getirdiği avantajlar neler oldu?

Belediyeler gıda, turizm, eğitim ve spor gibi alanlarda daha iyi hizmet verebilmek amacıyla farklı farklı sektörel tecrübeler ve uzmanlıklar gerektirecek ihtisas şirketleri kurma yoluna gittiler. Bu işlerin yönetimi de belediyede mevcut yapılanma ve insan kadrosu ile olmayacağı için ihtisas şirketleri kurulması gündeme geldi. Erciyeş'te 2005 yılından itibaren yapılan işler tamamlanmaya yüz tutunca burasının yönetilmesi ve işletilmesi özel sektör mantığı ile vatandaşımıza hizmet üretmesi, pazarlamasının yapılması, buraya gelen insanların keyifli ve rahat zaman geçirmesini temin etmek için Kayseri A.Ş. şirketi kurulması hasıl oldu.

Kaldı ki Dağ Yönetim Modeli Avrupa'da ve dünyada bu işin uzmanı ülkelerde çok yaygın bir modeldir. Ancak Türkiye'de hiçbir örneği yok. Zaman zaman özel idareler, zaman zaman belediyeler, zaman zaman özel işletme-

ler kayak faaliyetini yürütebilecek ortamlar oluşturdular. Ancak bu da akamette neticelenmiştir. Artık dünyada bir şey yapmaktan ziyade sürdürmek ve devam ettirmek daha önemli hale gelmiştir. Dolayısıyla yapılan yatırımlar efektif kullanılabilmesi ve devam ettirilebilmesi amacıyla ihtisas şirketleri öne çıkmıştır. Bu kapsamda Kayseri Erciyes A.Ş. Dağ Yönetim Modeli olarak kurulmuştur.

Dağ Yönetim Modeli nedir, açıklar mısınız?

Dağ yönetimi ve dağ işletmeciliği çok spesifik olmakla birlikte ülkemizde örneği de yoktur. Bu alanda kurulan ilk şirket Kayseri Erciyes A.Ş.'dir. Örneğin suni karlama sistemlerini kullanacaksınız. Bu işi Kayseri'den veya Türkiye'nin herhangi bir yerinden insan kaynağı ile yürütemezsiniz. Bu işte uzmanlaşmış, çevresel şartları takip edebilecek, tamirini, bakımını, sürdürülebilirliğini sağlayacak bir ekibe ihtiyacınız vardır. Teleferik işletmeciliği, teleferik tamir bakımı, pist eyme ve pist güvenliği de ayrı ayrı uzmanlaşma isteyen konulardır. İşin kötü tarafı ülkemizde bunların mevzuatı da yoktur.

Kar yağacak ve pisti kayılabilir hale getirmek, iyi kayakçıların oradan lezzet alabilecek bir formata dönüştürmek zorundasınız. Pisti ezecek kar makinelerini kullanabilecek ve pisti uluslararası standartlarda kayak yapabilecek konuma getirecek insan kaynağına ihtiyacınız vardır.

Erciyes Dağı hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Erciyes dağı bilimsel verilere göre 1 milyon yıl yaşında volkanik bir dağdır. Erciyes'in volkanlarından Kapadokya bölgesi oluşmuştur. Ayrıca Erciyes'in tarihten gelen kendine has özelliği vardır. Bazı Roma sikkelerinde Erciyes Dağı figürleri vardır.

Erciyes Kayak Merkezi'nin tarihi geçmişi hakkında bilgi verir misiniz?

Özellikle 2.Dünya Savaşı'ndan sonra bu bölgedeki insanların şahsi faaliyetleri ile kayak faaliyetleri başlamıştır. 1960'lı yıllardan sonra tesisler yapılmaya başlamıştır. 1980-1990'lı yıllarda teleski dediğimiz sistemler oluşturulmuştur. Yine 1990'lı yıllarda yap-işler-devret modeli ile özel bir işletmeye telesiyej hakkı verilmiştir. Fakat dağlarda bahsettiğim mevzuat eksikliğinden dolayı gıda, servis ve eğitim gibi işler düzensiz bir şekilde yapılıyordu.

Erciyes Kayak Merkezi'nin dünya standartlarında bir konuma getirmek için yaptığınız çalışmalar nelerdir?

2005 yılından sonra Büyükşehir Kanunu ile Erciyes Dağı Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin sınırları içerisinde dahil oldu. Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Erciyes Dağı'na dünya standartlarında kış turizm merkezi oluşturmak amacıyla yeni arayışlara girmiştir. Öncelikle Erciyes'in Alpler ve Pirene Dağları'nda örnekleriyle benzeşir bir uluslararası kayak merkezi oluşur mu mantığından hareketle çalışmalara başlanmıştır. Erciyes, bunun için elverişli bir coğrafyaya, iklime, turistik altyapıya sahip olup olmadığı hakkında fizibilite çalışmaları yapılmıştır. Bu işin uzmanı Avusturyalı danışman firmalardan hizmet alınmıştır. Global ısınmadan etkilenip etkilenmeyeceği konusunda bilim adamları ile toplanı ve sempozyumlar düzenledik. Akabinde de Erciyes'te Master Planı hazırlamak için yine Avusturyalı danışman firmalardan hizmet alınmıştır. Bu anlattıklarım için beş senelik bir süre geçmiştir.

2010 yılından sonra da Erciyes Master Planı için hazırlıklar başlatılmıştır. Konaklama tesislerinin, kafeteryaların nerede olacağı, teleferiklerin alt ve üst istasyonları nerede bulunacak, hangi zorluk derecesindeki pistler nereden çıkıyor gibi seçenekler dikkate alınarak Erciyes Master Planı hayata geçirilmiştir.

2011-2012 sezonunda 6 adet yeni lifti halkımızın hizmetine sunduk. Akabinde master plandaki projelerimiz devam etti.

Şu anda 21 adet otel yapma projemiz devam ediyor. Bunlardan üç adedi bitti.

Bu süreçte bir de kayak merkezinin nasıl yönetileceğine dair işletme danışmanlığı aldık. Küçük bir ülke olan Andorra'dan uzmanlar getirttik. Özellikle pist güvenliği alanında personellerimizin eğitim alabileceği bir ortam oluşturduk. Erciyes Kayak Merkezi'ni bir kış sezonu bo-

yunca onlarla beraber yönettik. Kayak merkezinin yönetilme detaylarını yerinde öğrenme metoduyla birlikte hayata geçirdik.

Sonra bu tecrübemizi Türkiye'ye yaymaya çalıştık. Ülkemizdeki başka kayak merkezlerine bu anlamda biz eğitmeye başladık. Şu anda Erciyes Türkiye'de bir okul mahiyetindedir. Kayseri'ye diğer kayak merkezlerinden gelecek personele ücretsiz eğitimler vermekteyiz. Özellikle pist güvenliği ve teleferik sistemlerinden insan tahliye etme konusunda uzman bir ekibe sahibiz. Şu andaki tesislerimizi son derece güvenli ve yüksek teknoloji ile donatılmıştır. Ancak her ihtimale karşın bu önlemleri de alıyoruz.

Erciyes, Türkiye'de en sağlam altyapıya, en uzun pistlere ve en iyi yönetim modeline sahip bir kayak merkezi sıfatıyla Türkiye'nin bir değeridir. Yaptığımız ve yapacağımız çalışmalarla ülkemizi bir kış turizmi destinasyonu olabilecek bir konuma getirme gayreti içerisindeyiz.

Teknik ve sportif altyapının yanında artı özelliklerimiz mevcuttur. Bunlar Erciyes'in şehir merkezine yakınlığı, Kayseri'nin diğer illere yakınlığı ve Kapadokya bölgesinde olması Erciyes'i avantajlı kılmaktadır. Burada otelleriyle, lokantalarıyla bir yaşam alanı oluşmuştur.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin Kayseri Erciyes A.Ş. eliyle Erciyes Kayak Merkezi'ni yönetmesi "kayağın pahalı bir spor" imajını da kıran bir gelişme oldu. Çünkü burada çok cazip ve güç yetebilir fiyatlarla bilet satılmaktadır. Ayrıca belediyemizin gıda şirketi de gıda fiyatlarını baskıda tutmaktadır. Asgari geçim ile geçinen bir aile ailece buradan zorlanmadan bir gününü geçirebilme adına faaliyetlerimiz devam etmektedir.

Bütün bunları bir araya getirdiğiniz zaman turistik, sportif, kültürel değeri olan bir merkez karşınıza çıkmaktadır. Biz de bunu son bir yıldan beri de dünya insanına tanıtmaya, takdim etmeye çalışıyoruz.

Erciyes Kayak Merkezi'ni dünyadaki örnekleriyle kıyaslandığında hangi konumdasınız? Bu anlamda ileriye dönük planlarınız nelerdir?

Dünyadaki örnekleriyle kıyaslarsak işin gerçeği moralimiz biraz bozulabilir. Her şeyden önce Dünyadaki örnek dediğinizde bu işin kalbi Avusturya akla geliyor. Avusturya'nın yanında Fransa, İtalya, İsviçre, Amerika, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda gibi ülkeler kış sporlarında önde gelen ülkelerdir. Bu ülkelerdeki kış sporları kültürü çok eskidir. Öyle ki 1898 yılında Davos'ta uluslararası kayak müsabakaları yapılmıştır. 1875 yılında da Fransa'da bu tür organizasyonların yapıldığını görürüz. Demek ki bu işe bu ülkelerden daha geç başlamışız.

Bizim şöyle bir avantajımız var. Coğrafi şartlarımız bu sporu yapmaya çok elverişli olmakla birlikte teknolojinin getirdiği yeniliklerden faydalanmak suretiyle onların 100 yılda kat ettiği aşamayı biz 10-15 yıl içinde başarabiliriz.

Ancak, bu süre zarfında oralarda bir sistem gelişmiş olup devlet bu işi çok benimsemiştir. Böylelikle sistemik bir kayak kültürü oluşmuştur.

Bugün Avusturya 8 milyonluk bir nüfusa sahip olmakla birlikte kış turizminden elde ettiği gelir ise milyarlarca dolar seviyesindedir. Bu ülkedeki kayak yapma oranının % 33 gibi yüksek bir rakamdır. Bu onlar için bir yaşam biçimi haline gelmiştir.

Burada işin turistik boyutunun yanında sportif boyutu da çok önemlidir. Şampiyonlar çıkartıyorlar, olimpiyatlara gidiyorlar ve bu alanda çeşitli markalar oluşturuyorlar. Örneğin bunun sponsorluk gelirleri vardır. Çeşitli şampiyonlara katılan özellikle başarılı sporcular başındaki kaskını çıkarmadığını görürüz. Çünkü kaskında dünyaca ünlü bir markanın reklamı vardır. Ve sporcu da bundan maddi gelir elde etmektedir. Yeni bu işin ciddi bir ekonomisi vardır.

Dolayısıyla kayak merkezleri bölgesel kalkınmayı çok ciddi oranda tetikleyen turizm çeşididir.

Türkiye olarak bu konuma gelmek için neler yapmalıyız?

Mevcut kayak merkezlerimizin iyileştirilmesi gerekir.

Erciyes'e gelen yerli ve yabancı turist profilini (eğitim düzeyleri, maddi imkânları, ülkelere göre dağılım) değerlendirebilir misiniz? Buna yönelik çalışmanız var mıdır?

38

www.doka.org.tr

2012'den 2016 yılında kadar hiç reklam yapmadık. Yaptığımız sportif ve sosyo kültürel faaliyetlerle basında yer almaya çalıştık. Mesajımızda Erciyes şuradaydı, şuraya geldi, hedefi şu şeklindeydi. Yaz turizminin aksine kış turizmi belli başlı altyapı gerektiren bir turizm çeşididir. Kar yağmadığı zaman kar üretmek zorundasınız. Çok teknik ve zor bir süreçtir. Pistlerin ezilmesi gibi işlerde teknik uzmanlık gerektiren konulardır. Öncelikle iç yapılanmamızı sağlamlaştırmak istedik.

Bu yüzden hiç pazarlama yapmadık. Ona rağmen her yıl sayısı artarak devam eden bir ziyaretçi akını oldu. İşletmeye başladıktan sonra özellikle İstanbul ve İzmir gibi uçakla bir saat civarında erişim olan illerimizden çok yoğun misafir almaya başladık. Kayseri'ye hafta sonu İstanbul'dan gelen uçakların tamamı % 100 dolu geldi. Kayseri ticaret şehri olduğundan Kayseri'ye bu anlamda gelen misafirlerimiz hafta içinde şehir otellerimizde konaklıyorlardı. Dolayısıyla şehir otellerimizde hafta sonu doluluk oranı düşüktü. Şu anda ise Erciyes'e gelen ziyaretçilerimizden ötürü şehir otellerimiz hafta sonları da neredeyse % 100 doluluk oranına kavuşmuşlardır.

Geçtiğimiz yıldan itibaren de sosyal alanlarımızın ve otellerimizin sayısının artmasıyla Erciyes'i hem iç hem de dış pazarda tanıtmaya başladık. Bu kapsamda geçen yıl ilk defa TV reklamlarında hava durumu sponsorluklarıyla başladık. Daha sonra uluslararası pazarlarda da Erciyes'in tanıtılması hasıl oldu.

Bu süreçte uluslararası alanda düzenlenen büyük fuarlara zaten katılıyorduk. Bu fuarlarda insanlarda Erciyes algısı oluşturmaya çalışıyorduk. Buna yabancılar "**pazar çapalama**" diyorlar. Ardından bir pazara odaklanıp buna göre hareket etmeye karar verdik. Bu sene içinde hedef pazarımızı da Rusya olarak belirledik. Rusya'ya giderek Rus tur şirketleriyle görüştük Şu anda Rusya'nın en büyük iki tur şirketi Erciyes'i bu seneki paketler listesine aldı. Genelde Avusturya, İsviçre, Fransa ve Andorra gibi ülkelere kayakçı götüren tur şirketleri Erciyes'i listesine aldı. 2016 yılı Mart ayından beri karşılıklı görüşmelerimiz ve faaliyetlerimiz oldu. Bu sene Aralık ayından itibaren Moskova-Kayseri arasında charter (direkt) uçak seferleri konacak. Rus medyasına reklam da vereceğiz. Yaptığımız çalışmalarla Rusya'da Erciyes bilinirliği oluşturma çalışıyoruz. Erciyes'i profesyonel anlamda dünya insanına takdim etme gayreti içerisindeyiz.

Erciyes Kayak Merkezi tek başına Kış Olimpiyatlarına ev sahipliği yapabilir mi? Veyahut birkaç kayak merkezinin ortaklaşa düzenlemesi daha mı iyi olur? Bu yöndeki görüşleriniz nelerdir?

2012 yılında işletmeye başladık. Akabinde üç yıl sonra 2015 yılında Avrupa Kupası'na ev sahipliği yaptık. Bu gibi organizasyonlar Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS) tarafından belirlenmektedir. Müracaatımızı yaptık. Türkiye Kayak Federasyonu da destek verdi. Uluslararası Kayak Federasyonu uzmanları gelerek Erciyes'i incelediler ve altyapıyı uygun buldular. Avrupa Kupası'nı yüksek başarıyla deyim yerindeyse alnımızın akıyla tamamladık.

2016 yılında ise Dünya Kupası'na ev sahipliği yaptık. Bu Türkiye tarihinde bir ilkti. 2017 yılında da Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS) talebiyle yeniden Dünya Kupası'nı düzenledik. 2018 yine Kayseri'de Dünya Kupası'nı organize edeceğiz. Erciyes olarak paralel büyük slalom yarışları yapıyoruz. Diğer disiplinler başka ülkelerde yapılıyor. Tamamının (snowboard ve kayak) yapıldığı Dünya Şampiyonası var. Şimdi ise ona ta-

lip oluyoruz. Geçtiğimiz yıllarda yaptığımız Dünya Kupası snowboard alanında idi. 2023 için Dünya Şampiyonası'na adayız.

Dünya Şampiyonası yapıldıktan sonra artık Kış Olimpiyatları konuşulmaya başlanacak. Olimpiyat düzenlemek milli bir olaydır. Türkiye'de de bunu Milli Olimpiyat Komitesi yürütmektedir. Olimpiyat alındığı zaman bunu başka başka illere bölebilirsiniz.

Bu tip organizasyonlar hem ülkemizin hem de ilimizin tanıtımı açısından da son derece önemlidir. Organize ettiğimiz dünya kupaları 2,5 milyar insana iletişim araçlarıyla (TV, internet gibi) ulaşmaktadır. Uluslararası görünürlük açısından da önemli organizasyonlardır. Aşama aşama gitmeyi hedefliyoruz.

İkincisi 3-5 yılda kullanılacak bir kamu yatırımına da girmek istemiyoruz. Kayseri Erciyes A.Ş. olarak ana unsurumuz sürdürülebilirliktir.

Son zamanlarda kış turizmi diye bir kavram ortaya çıktı. Kış turizminin ülkeler açısından önemi nedir?

Avrupa'daki ülkeler kış turizminden büyük maddi gelirler elde etmektedirler. Örneğin Fransa'da lezard denilen kayak merkezi vardır. Burada yapılan bir istatistikte kayak merkezinin yıllık 200 milyon avroluk bir bütçenin dolaştığı belirlenmiştir.

Kış turizmi hem iş, hem reklam, hem ülkemizin global pazarlarda tanıtılması, kazanç elde etme, döviz girdisi, cari açık birçok unsura ülkemize çok ciddi katkı sağlayacak potansiyele sahiptir. Bu potansiyele sadece 2-3 kayak merkezi ile sahip olamazsınız. Buna bir örnek verecek olursak; Alplerde Avusturya'nın Almanya sınırında Tirol diye bir eyalet vardır. 9 ilden oluşan bu eyaletin başkenti Innsbruck olup sadece bu civarda 100'e yakın kayak merkezi mevcuttur. Sadece burada elde edilen gelir 7 milyar avrodur. Avusturya'da bugün 334 adet kayak merkezi vardır.

Kayak sporu oldukça zorlu ve fiziksel güç isteyen bir spordur. Bu nedenle, kayak yapmak isteyenlere ne gibi tavsiyeleriniz olacaktır?

Kayak sporu dağlarda ve soğuk havalarda yapılması ve kendine has araç ve gereç gerektirdiğinden farklı bir spor dalıdır. Bir insanın kayak öğrenmesi sadece iki saat alır. Bu eğitimi alan bir kayakçı başlangıç pistinde kayak yapabilir. Fiziki olarak vücuduna yaptığı katkı ve tabiatla, dağlarla iç içe olması kayakçı zevkli bir spor kılmakta ve insana ayrı bir keyif vermektedir.

Küçük yaşlarda bu işe başlayan bir kişi aynı zamanda da farklı farklı ülkeleri görme ve gezebilme imkanına kavuşmaktadır.

Erciyes kış sporlarının yapıldığı bir kayak merkezi hüviyetindedir. Bu merkezin yazın da çalışması adına yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Burada Kayseri Büyükşehir Belediyesi yatırımlar yaptı. Bu yatırımları da sadece 3-4 aylık kış turizmi için kullanmak bize efektif gelmedi. Yazın neler yapılabilir diye düşündük. Dağların Avrupa'da olmazsa olmaz sporu bisiklettir. Bunun için ilk önce dağda haritalamalar yaptık. Hem yürüyüş hem de bisiklet haritalarını çıkardık. Rotaları işaretledik ve renklendirdik. Netice itibarıyla Erciyes'in her tarafında bisiklet sürebilir veya yürüyebilirsiniz. Elinizde bir harita varsa bunu pazarlayabilirsiniz. Yurtdışına gittiğimizde hem bisiklet, hem yürüyüş, hem kayak haritalarını dünya insanına turistik malzeme olarak sunmaktayız.

Bisiklet haritalarımızı profesyonel bir şekilde çıkarttıktan sonra dünyada son yıllarda DownHill adı altında çok gelişen bir trend var. Türkçe karşılığı Yokuş Aşağı anlamına gelen DownHill bisiklet sporunda bisikletinizi teleferikle yukarı çıkartıp hızla aşağı inerek yapılan bir spor dalıdır. Atlamalı, rampalı, taşlı kayalı zor bir parkur olan downhill için firmalardan teklif aldık. Sonradan bunu ülkemizde yapan birini kendi bünyemizde istihdam ettik ve kendi rotalarımızı belirledik. Hem profesyonellere hem de amatörlere yönelik parkurlar yaptık.

Karın yağmadığı zamanlarda hemen hemen her hafta sonu buna yönelik organizasyonlar yapıyoruz. THY ile de yaptığımız bir anlaşmayla da Kayseri'ye bisikleti ile gelecek olan kişiler için bisikletlerine ücret alınmamaktadır. Dünyanın her yerinden bisiklet ile gelecek kişilerden bisikletleri için ayrıca bir ücret ödenmemektedir. Aynı olay kayak için de geçerlidir. Türkiye'den ve batıdan Kayseri'ye gelen önemli bir bisikletli ziyaretçimiz olmaktadır. Rusya'dan, Polonya'dan Fransa'dan bisikletçiler geldi ve Erciyes'te çekimler yaptılar. Dünyanın birçok büyük bisiklet sitelerinde Erciyes'in videoları mevcuttur. Bu da bizim tanıtımımız adına önemli bir gelişmedir.

Erciyes'te bisikletin yanı sıra çadır-karavan turizmini geliştirdik. Önceleri düzensiz ve altyapısı yoktu. Bunun için Erciyes'te çadır kamp alanı oluşturduk. Lavabo, tuvalet, elektrik ve temiz su gibi ihtiyaçları götürdük. Basketbol, voleybol ve futbol sahaları meydana getirdik. Çadırları da kendimiz aldık ve günlük kiraya veriyoruz. Gününbirlik gelenler olduğu gibi komple yazı geçirenler de olmaktadır. Geleneksel çocuk oyunlarımızı da (topaç, bilye, misket, çelik çomak, vs) bu alanda geliştirmeyi de amaçlıyoruz. ORAN Kalkınma Ajansı ile yaptığımız projeyle bu alana yeni çadırlar aldık.

Bunun yanında Türkiye'de ilk defa tarifeli zirve tırmanışları düzenliyoruz. Her Cumartesi günü öğleyin zirve yapmak isteyen gruplar geliyorlar. Bu grupları 2.900 metrede bulunan kampımızda konaklayıp gece 3 gibi de zirve tırmanışı yapıyorlar. Sabah 9-10 gibi zirveye ulaşıyor. Ondan sonra da dönüşü geçiliyor.

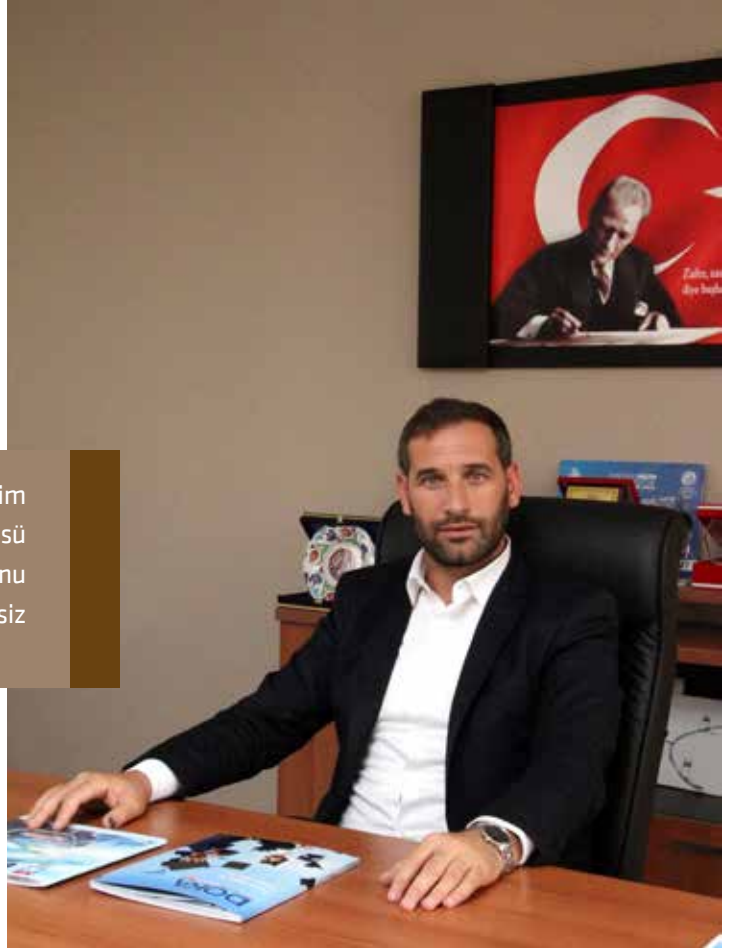

Palandöken Kayak Merkezi

ERZURUM

Ülkemizin kış sporları anlamında ilk ve tek yüksek öğretim kurumu olan Atatürk Üniversitesi Kış Sporları Enstitüsü Müdürü ve aynı zamanda Türkiye Kayak Federasyonu Başkan Vekili **Doç. Dr. Fatih KIYICI** görüşlerini siz değerli okuyucularımız için anlattı.

Kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğretim görevlisiyim. Aynı zamanda da Türkiye Kayak Federasyonu başkan vekiliyim. 2014 yılında seçimlerden sonra 2018 yılına kadar Türkiye Kayak Federasyonu yönetiminde de görev yapacağım. Diğer yandan Uluslararası Kayak Federasyonu'nun Türkiye'de iki tane bulunan alp disiplini teknik delegesiyim. Geçmişte milli sporcuydum. Şu anda ise yönetici olarak görev yapmaktayım. Türk kayağına yön vermeye, sporcularımızı daha iyi seviyeye çıkarmak için elimizden gelen yapmaya çalışıyoruz.

Alanında ülkemizde ilk ve tek olma özelliği bulunan Atatürk Üniversitesi'ne bağlı Kış Sporları Enstitüsü'nün kurulmasının amaçları nelerdir?

Öncelikle şunu vurgulamak isterim. Türkiye'de lisansüstü eğitimler enstitüler tarafından yapılmaktadır. Spor bilimi ise ülkemizde geçmişte olup ancak bilim olarak yeni yeni kendine yer bulan bir alandır. Bizler doktoramızı ve yüksek lisansımızı eğitim, sağlık ve sosyal bilimlerinde yapıyorduk. Tüm Türkiye'de böyle devam ediyor. Ancak bu süreç içerisinde alanların birbirini anlamama gibi bazı sıkıntılarla karşılaşyoruz. Buna istinaden niye spor bilimleri enstitüsü olmasın mantığıyla hareketle bu enstitüyü kur-

duk. Erzurum aynı zamanda kış sporlarının da yapılacak bir il olduğundan adını da Kış Sporları Enstitüsü olarak belirledik. Buradaki amacımız ise asıl bilimde olan herkesin kendi özel alanında uzmanlaşması yönündeki fikrimizi de kış sporları için kullandık. Böylelikle Türkiye'nin ilk ve tek Kış Sporları Enstitüsü'nü açtık. Katkılarından dolayı rektörmüze ve o zaman ki İçişleri Bakanımız olan Efkân ALA'ya teşekkür ederiz.

Şu anda öğrenci alıyor musunuz?

Öncelikle bazı prosedürleri yerine getiriyoruz. Diğer enstitülerden mevcut enstitüye öğrencilerin ve akademisyenlerin naklini gerçekleştirmek için yazışmalarımızı yaptık. Atatürk Üniversitesi Senatosu'ndan geçti. YÖK bunu kabul etti. Şubat ayında da ilk öğrencilerimizi almayı hedefliyoruz.

Dünya'da bu ve benzeri örnekler var mı?

Dağ ve kar enstitüsü gibi dağ ve kar konusunda çok daha uzmanlaşmış Fransa ve İsviçre gibi ülkelerde yükseköğretim kurumları vardır. Ülkelerin spor politikalarının yaygınlaştırıldığı spor bilimleri enstitüleri mevcuttur. Biz de çalışmalarımızı buradan örnek alarak yaptık.

Bu enstitünün özellikle kayak alanında milli sporcu yetiştirilmesinde ne gibi katkıları olacaktır?

Burada milli sporcudan öte milli antrenörlerimizi yetiştirmek istiyoruz. Şu anda spor ve bilim iç içe girmiştir. Eskiden kurallar kuvvetli ve güçlü kişilere kazanma fırsatı verirken şimdilerde ise iş daha çok tekniğe döndü. Bu tekniği ise ortaya çıkaracak, analiz edecek bilim adamları sayesinde geliştirilebilecek. Dolayısıyla antrenörlerimizi ve spor bilimcilerimizi burada eğitirsek, eğitimlerini tam anlamıyla verirken onların eğiteceği sporcuların da milli sporcu olma ve uluslararası şampiyonlarda daha fazla başarılı olacağına inanıyoruz.

49

Kış sporlarını ülkemiz ve bölgemiz adına önemi nedir? Bu kapsamda Palandöken Kayak Merkezi'ni değerlendirir misiniz?

Kış sporları ve kayak dendiği zaman kış turizmi için içine direkt giriyor. Yaz turizminin ülkemize ciddi anlamda katkısının olduğunu biliyoruz. Bir o kadar katma değeri kış sporlarından sağlayabiliriz. Bunu yapmak için iki önemli faktör vardır. Birincisi dağ ikincisi ise kardır.

Baktığınız zaman Kuzey Karadeniz Bölgesi'nde ve Doğu Anadolu önemli dağ potansiyelini görmekteyiz. Hatta şu anda kayak merkezlerinin 1800 m rakımdan başlayıp yukarı doğru gitmesi lazımdır. Çünkü küresel ısınmadan dolayı karın yerde kalma gün sayısı daha düşük rakımlarda çok azdır. Yüksek maliyetlerde buna benzer yatırımlar yapıldığından 1800 m ve üzerinde olması çok önemlidir. Bu bakımdan kış turizminin dünyadaki potansiyelinden aldığımız pastayı % 10 bile artırsak inanılmaz bir katma değeri ülkemize kazandırmış olacağız.

Bunu Palandöken'de bir nevi pilot bölge olarak gördük. Devletimiz de bu politikayı göttü. Aslına bakarsanız zahmetli ve maliyetli bir yatırım olduğundan zor bir politikadır. Bu işi bilenlerin sayısının çok olması gerekir. Büyük yarış organizasyonları olarak Palandöken'e bu yatırımlar gerçekleştirildi.

2011 yılında Dünya Üniversiteler Kış Oyunları Palandöken'de düzenlendi. O günden bugüne kadar birçok büyük faaliyetler gerçekleştirdik. 2017 yılı içerisinde 34 ülkenin katılımıyla da Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali'ni düzenledik. Çok başarılı bir organizasyon oldu. Bu festival Erzurum'da 2019 yılında yapılacaktı. 2017 Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali ise Bosna Hersek'te düzenlenecekti. Bosna Hersek bunu düzenleyemeyeceğini belirtince Avrupa Olimpiyat Komitesi de bu festivali Türkiye'ye teklif etti ve bunu teklifi kabul ettik. 1,5 yıl gibi kısa bir zamanda yetişmiş eleman sayısı ve tesislerinize bu seviyeye ulaştığınızın bir göstergesidir. Buraya gelen insanlar gerek işgücü gerekse de tesislerimizle bir marka olduğumuzu vurguladılar. Bu çok gurur verici bir durumdur.

2026 yılında yapılacak kış olimpiyatlarında Erzurum'un yanına Erzincan ve Kars'ı da alarak adaylığımızı koyma yönünde siyasi irade mevcuttur. Buna yönelik çalışmalarımızı hızlandırmamız gerekir.

Muhtemel yapılabilecek kış sporları olimpiyatları için ülkemizde tüm dalları yapabilecek tesisler mevcut mudur? Bu yöndeki görüşleriniz nelerdir?

Kızak hariç diğer bütün dallar (alp disiplini, snowboard, kayaklı koşu, biathlon, kayakla atlama, curling, buz hokeyi, short track) mevcuttur. Hemen hemen kış olimpiyatları düzenleyecek bütün tesislere sahibiz. Kış olimpiyatları için bu tesislerin kapasitelerinin artırılması gerekmektedir. Kızak pisti yapıldığı zaman teorik olarak altyapı tesisleri olarak hazır duruma geliriz. Tabii ki kış olimpiyatları için yetersiz konaklama tesis sayısının da artırılması lazımdır.

Palandöken Kayak Merkezi'nin ekonomik olarak Erzurum'a katkıları nelerdir?

Erzurum'daki otellerimizde %80'lere varan doluluk oranına sahibiz. Erzurum'a gelen ziyaretçilerimiz şehre de indiklerinden taksicisinden Oltu taşıcısına, çağ kebabçısından esnafına kadar herkes bu paydan hakkını almaktadır.

Kış turizmi için gelen ziyaretçi yaz turizmi için gelen ziyaretçiden yaklaşık dört kat daha fazla harcama yapmaktadır. Dolayısıyla buraya kış turizmi için gelen ziyaretçiye o parayı harcayacağı ortamları sağlamak gerekir.

Kış sporları enstitüsü yükseköğretim alanında eğitim verecek. Bunun ilk ve orta öğretimde olması adına neler söylemek istersiniz?

Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu yıl içinde tematik lise oluşturma çalışmaları mevcuttur. Yaklaşık 9 adet ilimizde o bölgenin baskın spor branşı ile ilgili liseler açıldı. Bu kapsamda Erzurum'da da Kış Sporları Lisesi açıldı. Kayak, kayaklı koşu, biathlon, buz hokeyi ve buz pateni gibi kış sporları ile ilgili branşlarda lise eğitimlerini burada alacaklar. Ancak temeli sağlam yapmamız için ilköğretime inmemiz gerekir. Kış sporlarına yönelik ilköğretim kurumları da oluşturulmalıdır. Bu da mutlaka olacaktır.

Şunu rahatlıkla söyleyebilirim. Projesi sağlam, bilgisi sağlam bir kişi bir şey istediği zaman Devletimizde yerini bulmaktadır. Bütün bu aşamaları gerçekleştirdiğimizde ilkokuldan yüksek tahsiline kadar eğitimlerini tamamlayacak. Dolayısıyla ailesi de çocuk da ne olacağını bilecektir. Bütün bu süreçlerden geçen kişi kalifiye bir antrenör, kalifiye bir yönetici olacaktır.

Kış Sporları Enstitüsü olarak yürüttüğünüz projeleriniz var mı? Buna yönelik hedefleriniz nelerdir?

Enstitümüz kurulum aşamasındadır. Yeni yeni kadrolaşıyoruz. Daha da geliştirmek için olanaklar arıyoruz. Bu kapsamda ilk yaptığımız proje de Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) tarafından sağlanan 3 milyon TL'lik destekle Erzurum Sporcu Performans Ölçüm, Değerlendirme ve Rehabilitasyon Merkezi Projesini yürütüyoruz. Müsabaka için buraya gelen sporcuların yanında antrenman için gelecek sporculara ve takımlara ihtiyaçları doğrultusunda hizmet edebilecek (gelen sporcuların performanslarını ölçebilecek, varsa sakatlığını tespit edebilecek, sonrasında rehabilitasyona gidilebilecek ve sporcuyla sürekli takip ederek performansını yukarı çıkaracak) bir merkez açmak istiyoruz. Bu merkez tam anlamıyla tamamlandığında hem üniversitemize, hem ilimize hem de buraya gelecek sporcu ve takımlarımıza büyük oranda katkı sağlayacağız.

İkinci olarak yüksek lisans ve doktora yapacak öğrencilerimizi Şubat ayı içerisinde alıp daha donanımlı hale getirmek istiyoruz.

Bir diğer nokta da olimpiyatlar ve dünya şampiyonlukları gibi büyük organizasyonlarda aday olmak için aranan

şartları belirleyip ilgili yerlere vermek suretiyle eksiklikler konusunda yetkilileri bilgilendirmeyi amaçlıyoruz.

Bir büyük hedefimiz ise sporcuyla yetiştiren antrenörleri eğitmektir. Mevcut durumda 10-15 günlük kurslarla birlikte antrenörlük belgesi alınmaktadır. Bu gibi kurslarla alınan belgelerle 5-6 yaşındaki çocuklara eğitim hizmeti veremezsiniz. Yeterli olmaz. Tabii ki bu olay antrenörlerin değil sistemin sorunudur. Örneğin kayakta dünyanın en başarılı ülkesi olan Avusturya'da kayak antrenörlüğü için altı aylık eğitim verilmektedir. En iyi sporcu dahi bu kursu almadan antrenör olamamaktadır. Sadece yaptığı branşı değil diğer branşları da öğrenmesi gerekmektedir. Yani kayak alp disiplini sporcu ise mukavemet gerektiren kayaklı koşuyu da, snowboard da öğrenmesi lazımdır. Ki bilgi seviyesi artsın ve olaya bakış açısı geniş yelpazede olsun. Biz enstitü olarak uzaktan eğitim suretiyle daha uzun sürede daha objektif olarak sınavı yapıp bu ve benzeri kursları vermeyi amaçlıyoruz. Sadece uygulamalı sınavı enstitüde yapmayı planlıyoruz. Buna yönelik bir eğitim sistemi ortaya koymayı arzuluyoruz.

Ülkemizde kış sporlarına yönelik uluslararası yarışmalarda dereceler elde edemiyoruz. Sizce, hem akademisyen hem de milli sporcu olarak bunun nedenleri nelerdir? Bunları aşmak için neler yapmalıyız?

Milli bir sporcu olarak geçmiş ile bugünü kıyaslayacak olursak şunları söyleyebilirim. Liseyi bitirdiğimizde nereye gideceğimiz çok belirgin değildi. Sonradan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları (BESYO) ile Spor Bilimleri Fakülteleri kuruldu. Şu anda bu okullara milli sporcular direkt alınıyor. Bu olay çok büyük bir avantajdır. Çünkü spor bir meslektir. Kişi okurken yarın sporculuğu bıraktığım zaman hayatımı nasıl geçireceğim endişesi madalyalar önündeki en büyük engeldir. Bunu ortadan kaldıracak seçeneklerden birincisi eğitimidir. BESYO, spor bilimleri fakülteleri gibi eğitim kurumlarında yüksek tahsillerini tamamlamış olacaklardır. Kış sporları enstitüleri gibi kurumlarda da yüksek lisanslarını veya doktora'nı yapabileceklerdir.

Diğer bir konu sporcuyken beslenme, kamp ve antrenmanının iyi organize edilmiş olması gerekir. Bunun için ülkemizde Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri (TOHM) kurulmaya başlandı. Bu merkezlerde 12-23 yaşları arasında başarılı sporcular buraya geliyorlar. Beslenmesini diyetisyen sayesinde alıyor. Spor psikoloğu yanında oluyor. Düzenli antrenman programı yapıyor. Başka ilde okuyan öğrenci Erzurum'daki TOHM kazandığında okul nakli gerçekleştiriliyor, belirli miktarda aylık sporcu harçlığı verilmektedir. Her şeyi Devlet tarafından karşılanmaktadır. Milli sporcu BESYO veya spor bilimleri fakültesinde okuyorsa aylık karşılıksız dört yıl boyunca milli burs almaktadır.

Devletimizin yaptığı bu faaliyetler sporcumuzun önünü görebilmesi adına çok önemli katkılardır. Ancak büyük başarılar büyük yatırımlarla olur. Olimpiyatlarda başarılar saliseler ve milimlerle gibi küçük farklarla elde edilebilmektedir. Tam bu noktada bilim devreye girmektedir. Ankara Gençlik ve Spor Bakanlığı Bakanlığına bağlı hizmet veren Eryaman Sporcu Kamp Eğitim Merkezi gibi tesislerin çoğaltılması önem arz etmektedir. Bilim adamlarımızın spora yönlendirilip branşlaşması ve branşlardaki açıklığı gerek öğrencilerin tezlerinde veya kendi alanlarında tespit ederek gidermelidir. Çünkü teknolojisini üretmediğimiz hiçbir alanda başarılı olamayız. Bunun da en büyük örneği de kayaktır.

Buradan kayağa gelmek istiyorum. Kayağı ve kayağın hızlanması için gerekli malzemeyi yurt dışından alıyoruz. Kış ayları belli olduğundan yazın buzullar için yurt dışına gidiyoruz. En ufak bir baton, yarış malzemesi veya güvenlik ağırları bile yurt dışından gelmektedir. Bunun için kayak merkezinin yanında bu gibi malzemeleri de üretebilecek teknolojiye ve merkezlere sahip olmamızın da önemli katkısı vardır. Bu malzemeler aynı zamanda pahalı ürünlerdir. Bunları üretmemiz ekonomik girdi anlamında ülkemizde büyük katkıları olacaktır. İnanıyorum ki kayak malzemelerini ürettiğimizde bu sporda da söz sahibi olma yönünde daha güçlü adımlar atmış olacağız.

Sporcularımız var, olanaklarımız artıyor. Dolayısıyla teknoloji ve bilimle desteklediğimiz zaman madalyalarımızı artıracığımıza inanıyorum.

Aynı zamanda Türkiye Kayak Federasyonu Başkan vekili olarak Federasyonun faaliyetlerini anlatır mısınız?

Öncelikle geçmişten bu zamana kadar Türkiye Kayak Federasyonu'na hizmet eden herkese şükranlarımı iletiyorum. 2014 yılında işbaşına geldik. Yapmamız gereken işlerin başında "niye madalya alamıyoruz" diyerek bunu tespit etmeye çalıştık. Burada da işimize bilim, teknoloji giriyordu. Bunları araştırdık. Ardından sportif olarak hiç dünya kupası organize etmediğimizi tespit ettik. Çünkü olimpiyatlara aday ülkeler dünya kupası organize etmesi gerekiyor. Bu kapsamda 2014 yılında İstanbul'da Snowboard Big Air Dünya Kupası'nı düzenledik. Daha sonra Erciyes'te Snowboard Dünya Kupası'nı başarıyla tamamladık. Üç yıl üstü üste bunu Erciyes'te gerçekleştirdik. Önümüzdeki yıl Erzurum Palandöken'de 2.Dünya Kupası'nı organize edeceğiz. Aynı yıl içerisinde hem Kayseri'de hem de Erzurum'da Dünya Kupası organize edeceğiz. Bu şampiyonalarda sporcularımız olimpiyatlar için çok ciddi puanlar aldılar. Atlama kulelerinde iki tane daha başarılı organizasyon gerçekleştiresek Erzurum'a bu alanda Dünya Kupası verecekler. Atlama yarışları kayağın Formula 1'i gibidir. Albenisi olan bir spor dalıdır.

Faaliyet sayılarımızı artırdık. Çünkü bir sporcu 2 yarışmayla sezonu bitiriyordu. Sporcu tecrübeyi katılacağı müsabakalarla elde etmektedir. Sayısını artırmak için sezonu Aralık ayında başlattık.

Amerika Kayak Federasyonu Eğitim Direktörünü üç yıldır ülkemize getirerek sezon sonunda tüm antrenörlerimize hem teorik hem de uygulamalı eğitimler veriyoruz.

Biathlona başladık. Sporu yaygınlaştırma istiyoruz. Biathlon kategorisinde hem kayaklı koşu hem de silah atışı olduğundan Türkiye Şampiyonasını Ayder'de düzenledik. Geçen yıl da yaptık. Bu yıl da yine Ayder'deki kar şenliklerinde bu turnuvayı düzenleyeceğiz.

Sporcularımızı yurt dışına entegre ediyoruz. Her ne kadar kayak kış sporu da olsa 12 ay düzenli çalışmayı gerektiren bir spor dalıdır. Bunun için İtalya, Avusturya ve İsviçre'deki buzulları kullanıyoruz. Hatta bazen ihtiyacımız olduğunda Arjantin, Yeni Zelanda ve Şili gibi ülkelere de sporcularımızı gönderiyoruz.

Şunu açıklıkla söyleyebilirim. Sporcularımıza çok önceden programımızı açıkladık ve bu programa sadık kaldık. Böylelikle sporcunu her zaman hazır olmasını sağladık. Bu sayede çocuklar kategorisindeki madalya sayımızda önemli artışlar oldu. Öyle ki hem kayaklı atlamada hem de alp disiplini de kürsüde ilk üçü kapattığımız yarışmalar oldu. Kayaklı atlamada kız takımı kurduk. Çok ciddi başarılar elde ediyoruz ancak bunların anlatımında ve tanıtımında sorunlar yaşıyoruz.

Hem profesyonel bir kayakçı hem akademisyen hem de Türkiye Kayak Federasyonu Başkan Vekili olarak Doğu Karadeniz Bölgesinde kayak sporu adına neler yapılmalıdır?

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ortak yürüttüğümüz bir proje vardır. Türkiye’de kayak merkezi olabilecek dağ potansiyelinin taranması bu projenin içeriğini oluşturmaktadır. Başlangıç yerimiz Doğu Karadeniz’di. Hem karadan hem de helikopter ile havadan tespitler yaparak bu merkezlerin dizaynı ve tespiti için çalışıyoruz.

Benim yarıştığım dönemlerde Trabzon’da kayak kulübü yarışmalara katılıyordu. Şu anda onu göremiyoruz. Artvin’de bir antrenör arkadaşımızın kişisel çabasıyla Atabarı Kayak Merkezi’nde yetiştirdiği çocuklarla çok iyi noktalara geldi. Ancak arkadaşın tayini Ankara’ya çıkınca bu çocuklara yarışmalara katılmıyorlar. Kişilere endeksli bir sistemden ziyade kurumlara endeksli bir sistemin olması lazımdır. Bu kurumlarda da kayak hakkında bilgili kişilerin istihdam ettirilmesi gerekir. Çünkü Doğu Karadeniz’de çok büyük bir potansiyel mevcuttur.

Biathlon ve kayaklı atlama gibi kayak dalları Karadeniz’e çok yatkın bir spor dallardır.

59

Kış sporlarına yönelik ziyaretçilerine hizmet veren ve şehir konseptine sahip **Radisson Blu (Kayseri) Hoteli Genel Müdürü Atakan ALTUÇ** kışın yaptıkları faaliyetleri anlattı.

Yaklaşık bir sene Radisson Blu hotelinin genel müdürlüğü görevini yürütmekteyim. İstanbul'dan göreve başladığım zaman kış sporlarının da yoğun olduğu bir döneme rast geldi. Özellikle komşu illerden kayak yapmak için gelme noktasında ciddi talepler almaktayız. Yaptığımız satış görüşmelerinde ve reklamlarla bunu daha da artırma gayreti içerisindeyiz.

Kar sezonunda paketler oluşturuyoruz. Bunun içinde konaklama, kahvaltı, kayak ve dağa transfer gibi hizmetler yer almaktadır. Şehir oteli hüviyeti taşımaktayız. Yolların geniş olması, özellikle kar sezonunda devamlı açık kalması büyük bir avantaj sağlıyor. Dağa çıkmamız kar sezonunda dahi en fazla 25 dakika almaktadır. Dağa götürdüğümüz ziyaretçilerimiz gün boyu kayak yapıyorlar, dinleniyorlar, yemeklerini yiyorlar ve akşam da otele geri dönüyorlar. Önceden kış sezonlarında doluluk oranlarımız düşüktü. Erciyes Kayak Merkezi'nin devreye tam anlamıyla girmesiyle birlikte kış aylarında da doluluk oranlarımızda yüksek oranlara ulaştık. Şehir oteli olarak daha çok günü birlik gelenler bizde konaklamaktadırlar.

Kış sporları alanında ülkemize ilk madalyayı kazandıran **Milli Kayakçı Aydan KARABULUT** başarı için neler yapılması gerektiğini bizlerle paylaştı.

17 yaşındayım. 11 senedir snowboard alanında kayak yapıyorum. Profesyonel olarak 3 seneden beri milli takımdayım. 2017 yılında Erzurum'da yapılan 2017 Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali'nde (EYOF) 3. olarak bu alanda ülkemize ilk madalyasını kazandırdım.

Benim açımdan çok güzel bir duygu. Onların içerisinde kendimizi göstermez bizim için gurur vericiydi. Gelen sporcular Palandöken kayak merkezini çok beğendiklerini ifade ettiler. Yarışmamın ülkemizde yapılmış olması bir avantaj oldu. Seyircilerimiz bizlere destek oldular. Buradan beni yetiştiren hocalarıma, kulübüm olan Kayseri Erciyes A.Ş. Türkiye Kayak Federasyonu yetkililerine teşekkür ederim. Aileme çok teşekkür ederim. Benim arkamda durdular ve desteklerini hala daha devam ettiriyorlar.

9-25 Şubat 2018 tarihleri arasında Güney Kore'nin PyeongChang, Gangneung, Jeongseon bölgelerinde düzenlenecek XXIII. Kış Olimpiyat

Oyunlarına gitmek için çeşitli turnuvalara katılarak puan toplama-ya çalışıyorum. Sporun en üst organizasyonu niteliğindeki olimpiyatlara katılmak benim açımdan son derece önemlidir. EYOF'ta birinci adımı attım, bundan sonraki adımlarım çok daha kuvvetli olacaktır.

Kayseri Erciyes tesislerinin mükemmelliği çalışmalarımıza da yansıyor. Kulübüm de bizleri her açıdan (malzeme, öğretici) destekliyor.

Kayak sporu gerçekten çok güzel bir spordur. İlk başta zor geliyor. Zaman geçtikçe ve bu sporun zevkini almaya başladıkça daha da hevesleniyoruz.

62

www.62.com

Zigana

Kayak Merkezi

64

www.doka.org.tr

Gümüşhane

Bölgemizin önemli kayak merkezlerinden olan Zigana Gümüşkayak Tesisİ İşletmecisi Mehmet Eroğlu, bölgemizde kış turizmini ve geleceğe dönük yapılması gerekenleri anlattı.

Zigana Gümüşkayak Tesisİ, Trabzon'a 60 km, Gümüşhane'ye ise 50 km mesafededir. Şu anda bu tesislerde kayak yarışmaları yapılamamaktadır. Mevcut tesisin karşısına pist yapılırsa belli orandaki yarışmalar Zigana'da düzenlenebilir. Bu tür yarışların Zigana'da yapılması demek bölgedeki tüm işletmelerin bundan yararlanması anlamına gelir.

Bu tür yarışlara çeşitli illerden çok sayıda yarışmacı gelmektedir. Sporcuların yanında izleyici de gelecektir. Bu durum özellikle kış turizmini pozitif yönde etkileyecektir.

Tesisİ daha önce Gümüşhane Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü çalıştırıyordu. Yaklaşık 10 senedir de bu tesislerin işletmeciliği biz yapıyoruz. Kayak tesisinin uzunluğu 800 metredir. Mesafe kısa olduğundan dolayı kayak yarışları yapılmıyor. Turizm amaçlı amatör kayakçılara daha çok gününbirlik şeklinde hizmet vermektedir. Burası kayağa yeni başlayanlar için son derece uygundur.

Zigana, marka olan bir dağdır. Burada yapılacak tesislerle kış turizmi cazip hale getirilebilir. Trabzon'a yakınlığı ise büyük bir avantajdır.

Mevcut işletmemizde 3 adet baby-lift ile hizmet vermekteyiz. Buranın daha aktif bir şekilde işletilebilmesi için teleferik yapılmalıdır. Gelen müşterilerimiz bu hizmeti bizden talep etmektedirler.

Kış aylarında kar motoru ile profesyonel kayakçıları karşı tepeye çıkartıyoruz. Buradan kayarak aşağı iniyorlar. Tabii ki bu alan bir kayak tesisİ değil, ancak kar olduğunda profesyonel kayakçılar burayı kullanabiliyorlar.

Kış turizmi bölgemizde turizmin 12 aya yayılması ve bölge ekonomisinin daha da canlanması için çok önemsenmesi gereken bir konudur. Bu konuda ki çalışmaların en kısa sürede yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda da üzerimize düşeni her zaman yapmaya hazırız.

Macahel Yaşlılar Çok Sesli Korusu

Artvin'in Camili köyünde yerel sanatçılardan oluşan Macahel Yaşlılar Çok Sesli Korusu, UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" olarak tescillendi. Gürcistan'a sınır komşusu Borçka'nın Camili (Macahel) köyünde, yok olmaya yüz tutan geleneksel çok sesli halk şarkılarını yaşatmaya çalışan ve yaş ortalaması 68 olan koro üyeleri, çeşitli etkinliklerde sahne alıyorlar.

"Yaşayan İnsan Hazinesi" programı UNESCO'nun "Somut Olmayan Kültür Varlıklarını Koruma Programı" çerçevesinde yürütülen bir "ulusal envanter" çalışması olarak biliniyor. Sözleşme kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca yürütülen Yaşayan İnsan Hazinesi, Türkiye Ulusal Envanteri çalışmaları ile geleneksel sanatların icrası ve kültürel mirasın aktarılması konularında yüksek bilgi ve beceriye sahip ki-

şiler belirlenerek, "Yaşayan İnsan Hazinesi" olarak kaydediliyor. Yaşayan miraslardan "Macahela Yaşlılar Çoksesli Korusu"da kaydedildi ve UNESCO tarafından tescillendi.

Koro üyelerinden köyde marangozluk ve çiftçilik yapan Hamdi ERTÜRK ve Muhammet BALCI ile köy muhtarı Altan GÜLBİN kaybolmaya yüz tutmuş bu kültürü bize anlattılar.

Kaybolmaya yüz tutmuş bu kültür hakkında bilgi verir misiniz?

Çocukluktan beri büyüklerimizden dinlediğimiz şarkıları söyledik. Unutulmaya yüz tutmuş yaklaşık 1500 yıllık geçmişe sahip bu kültürün şarkıları artık Gürcistan'da bilinmiyor. Genellikle Gürcistan sınırına yakın dağlık yörelerde yaşayan Gürcü asıllı halk şarkılarıdır. Günlük yaşayışları anlatıyor. Macahel şarkıları halkın bir araya geldiği hemen her ortamda söyleniyor. Köy imecelerinde, doğum, düğün, sünnet ve ölüm törenlerinde ve eğlencelerde söyleniyor. 15 yaşından beri düğünlerde ve diğer etkinliklerde Gürcüce olarak bu şarkıları söylüyorduk. Dedemizden, babamızdan kalan bu geleneği sürdürüyoruz. Bölgesel kültürün melodik, ritmik ve folklorik özelliklerini taşıyan bu sanat, örf ve adetlerimizin şarkıya yansımış halidir.

Söylediğiniz polifonik şarkılar nelerdir?

Bu şarkılar herhangi bir enstrüman ve herhangi bir müzik aleti kullanmadan grubun kendi sesleriyle çıkardığı ritimlerden oluşan çok sesli bir müziktir.

Başta gelin alma ve gelin getirme esnasında yol boyunca söylenen, çapa, mısır çapalama, ağaç çekme, sevdada, dinlenme ve Şeyh Şamil gibi 19 çeşit şarkı türümüz vardır. Bizim şarkılarda bir kişi şarkının ana ezgisini söylemeye başlar, bir diğer kişi “bani” denilen ikinci bir ezgiyle ona eşlik eder. Ana ezgi şarkıya eşlik eden kişilerin banileriyle çoksesli bir hal alıyor. Anonim olan bu şarkıları biz erkekler çalgısız söyleriz. Şarkılarımızın dili de Gürcücedir. Bu söylediğimiz şarkılar Gürcistan'da da söyleniyor ancak özü bizde kalmıştır.

Yaşlılar Korusu oluşturma fikri ne zaman oluştu?

Batum'da üniversitede hocalık yapan bir komşumuz gelmişti. Komşumuz araştırmalar yaptı, söylediğimiz polifonik müziği dünya ya tanıtmamız gerektiğini söyledi. Bizde koromuzu kurduk.

Köyde 2001'de kurulan ekip, profesyonel anlamda müzik eğitimi almayan koro unutulmuş bir kültürün genç nesille aktarılmasını sağlıyor. Koro üyelerinin yaşları ise 50-90 arasında değişmekte olup, bizimle birlikte İsmail ERTÜRK, Cemal KARADENİZ, Şükrü CESUR, Muhittin GÖKDEMİR, Medeni ALTUN, Kazım BALCI ve Mevlüt ERTÜRK koronun diğer üyeleridir.

Katıldığınız yarışmalar nelerdir?

2002'de Gürcistan'ın Tiflis şehrinde yapılan festivale katıldık. 21 ülkenin yarıştığı festivalde söyledığımız Gürcü şarkıları çok beğendiler. Yarışma sonunda birinci olduk. 2002'den sonra Gürcistan'daki bu festivallerde koro olarak konserler verdik. Batum ve Tiflis olmak üzere Gürcistan'ın muhtelif şehirlerinde yapılan festivallere katıldık ve şarkılarımızı seslendirdik. Yurt içinde ise Hopa, Arhavi ve Ardanuç gibi ilçelerimizde şarkılarımızı halkımızla paylaştık.

Bu kültürü genç nesillere aktarmak için yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Kaybolmaya yüz tutan bu kültürü gençlerimize aktarmak için hevesli gençlerimize dersler vermekteyiz. 7 tane öğrencimiz vardır. Genellikle köy halkından oluşan öğrencilerimiz bu kültürü yaşamak ve yaşatmak istediklerini görmek bizleri de son derece mutlu etmektedir.

Yerel etkinliklerin yanında katıldığınız TV programları nelerdir?

Hülya Avşar Show ve TRT'de yayınlanan programlara katıldık. Turkcell'in reklam filminde oynadık.

Yaşayan İnsan Hazineleeri kapsamında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN himayesinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleştirilen organizasyonda neler hissettiniz?

2016 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızın daveti üzerine koro halinde Ankara'ya gittik. Cumhurbaşkanımızın bizi davet etmesi bizleri çok duygulandırdı. Macahela Yaşlılar Çoksesli Korosu olarak Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakanımız Binali Yıldırım ve Kültür ve Turizm Bakanımız Nabi Avcı tarafından bizlere ödülllerimiz ve beratlarımız verildi. Bizleri bölgesel kültürü yaşatma adına verdiği-

miz mücadeleni ötürü tebrik eden Sayın Cumhurbaşkanımız, “kendi alanlarında tüm hayatlarını vakfederek elde ettikleri becerileriyle, ortaya koydukları ürünlerle, ülkeye ve dünyaya kazandırdıkları değerlerle her türlü teşekkürü ve takdiri hak ediyorlar” dedi. Bu bizim için çok önemlidir. Çünkü bu kültür birkaç yüzyıl daha yaşayacağı ve ülkemizde yaptığımız sanatta değer verildiği anlamına gelmektedir.

İYİDERE KÜNYESİ	
İlçe Oluş Tarihi	21.05.1990
Rize İl Merkezine Uzaklık	14 Km.
Rakım	7 metre
Nüfus (2016)	8.657 (İlçe Merkezi-5.369 / Köyler-3.288)
Yüzölçümü	25 Km ²
Belediyeler/Beldeler	İyidere (Merkez)
Köy Sayısı	7

Maviyle Yeşilin

Buluştuğu İlçe

iyidere

İyidere Kaymakamı

Orhan ALTUN'un anlatımıyla İyidere

İyidere ilçemiz Rize'nin batısında kalan Derepazarı ve Of'a sınır, aşağısında Kalkandere'nin olduğu yaklaşık 25 km²'lik bir alana sahiptir. Sahile sıfır noktasında yer alan İyidere Rize-Of-Trabzon yolu üzerindedir. İlçemizin eski adı Aspet'tir.

İlçe merkezinde 5369 ve köylerde 3288 olmak üzere toplam 8657 nüfusumuz vardır. Nüfusumuzun yaş oranı yüksektir.

İlçemizin insanları fazlasıyla hoş sohbetli ve güler yüzlüdür. Dışarıdan gelen misafirlerimiz kesinlikle kendilerini burada yalnız hissetmeyeceklerdir. Sıcak kanlı insanlarımızın bulunduğu ilçemizin her köşesinde misafirperverlikle riyle ün yapmışlardır.

İlçemizin ekonomisi tarıma dayalıdır. Malumunuz üzere başlıca tarım ürünümüz çaydır. Çay tarımı gelişmeden önce mısır, kenevir, narenciye, fındık üretimi ve hayvancılık yapılmakta ve halk geçimini bunlarla sağlamakta idi. Bu sebepten dolayıdır ki geçmişten günümüze ilçemizden çevre illere ve büyük şehirlere önemli bir göç süreci yaşanmıştır. Çay tarımı ilçemizde 1938 yılından sonra başlamıştır. Önceleri çay benimsenmemişse de 1940 yılında yapılan yasal düzenlemelerle çay üreticilerine bazı ayrıca-

lıklar ve teşvikler şeklinde devlet desteği sağlanmış, böylece çay üretimi cazip hale gelmiştir.1950 yılından itibaren gerçek anlamda çay tarımı başlamış ve hızlı göç sürecinde de gözle görülür bir yavaşlama olmuştur.

Çay tarımına bağlı olarak 3'ü devlet kuruluşu olan ÇAYKUR'a , 10 tanesi özel sektöre ait olmak üzere değişik kapasitelerde toplam 13 yaş çay fabrikası ve yine özel sektöre ait 1 tane çay paketleme fabrikası çay tarımında faaliyet göstermektedir. Dolayısıyla çay sanayii de ilçemizin ekonomik kalkınmasında ciddi manada katkı sağlamaktadır. Çay ilçemizin olmazsa olmazıdır ancak gelirinin büyük bir kısmı Gürcülere gitmektedir. Bu da ekonomimizde olumsuz etki yaratmaktadır.

Turizm yönünden en önemli sayılabilecek kaynağımız Pileki Mağarası ve İyidere Plajıdır. Özellikle Pileki Mağarası geçmişten günümüze kadar yapısını koruyan ilçemizin en önemli turizm kaynağıdır. Benden önce ilçemizde görev yapan birçok kaymakamımız bu mağarayı canlandırmak adına çalışmalar yapmıştır. Kaymakamlığımızda oluşturduğumuz proje ekibimizle bu çalışmaları daha da ileriye taşımak adına yeni projeler geliştirdik. Gerek yöre halının gerekse turistlerin Pileki Mağarasına doğa içerisinde keyifli bir yolculuk yaparak ulaşabilmeleri amacıyla nitelikli bir patika yol yapımı için gerekli çalışmalar başlatıldı. Sahil şeridi ile Pileki arasındaki vadide bulunan değirmenler restore edilerek, mesire alanları ve doğal yürüyüş yolları oluşturularak tarihe küçük bir yolculuk yapılacak 4 km'lik bir alan oluşturacağız. Pileki Mağarası'nın içinde ve dışında da bir takım düzenlemeler yaparak mağaramızı daha fazla ziyaret edilebilir bir potansiyele dönüştüreceğiz.

İyidere'mizde 2016 yılında faaliyete geçen Babillon Hotel ilçemizin gelişmesinde oldukça önem arz etmektedir. Turizme büyük katkısı olmasının yanında insanımı-

zın farklı kültürlerle bakış açısını genişletmekte ve farklı düşüncelerle kaynaştırmaktadır. Malumunuz İyidere küçük bir ilçe olduğundan turizm alanında yaşanan bu tür gelişmelerin halkımızın düşünce ufkunda büyük bir artı sağladığını düşünüyorum. Aynı zamanda farklı kültürlerden gelen bu insanlar hem ilçemizi tanımış oluyor hem de ekonomik anlamda ilçemize katkı sağlıyorlar. Ekonomik katkının yanında kültürel etkinliği de yakalamış oluyoruz.

Yeni çay paketleme fabrikamız Rize'nin marka değerine değer katacak aynı zamanda Türkiye'nin marka değerine değer katacak dünyanın en kapasiteli, en modern, en akıllı, en çevreci birçok eni bünyesinde bulunduran son derece otomasyonu yüksek bir yatırımdır. Yapılacak tesis, paketleme fabrikası yanında yöreye değer katacak turistik bir merkez şeklinde projelendirilecek. İlçemize gelen turistler ve misafirler burayı gezecekler. Bu fabrika halkımızın istihdamı konusunda da son derece ciddi ve verimli bir yatırım olacaktır.

İlçemizin en büyük avantajlarından bir tanesi de dünyanın en modern ve kapsamlı, Türkiye'nin en büyük Çay Paketleme Fabrikasına ev sahipliği yapmasıdır.

Göreve başladığım ilk günden itibaren buradaki öncelikli hedefim yeni bir “Hükümet Konağı” na olan ihtiyacı karşılamaktı. Bu konuda gerekli çalışmaları yaparak Belediye Başkanımız ile birlikte İçişleri Bakanımıza projemizi sunduk ve olurumuzu alarak proje çalışmalarına başladık. Kurumlar arasındaki zaman kaybını önlemek için Kaymakamlık, Belediye, Emniyet Amirliği ve Jandarma Komutanlığını aynı çatı altında topladık. Hükümet Konağı’nın şu anki mevcut yerine ise ilçemizdeki üniversite öğrencilerinin yurt problemlerini çözmek için 600 kişilik bir öğrenci yurdu yapmayı planlıyoruz. Bunun neticesinde yurt problemi kalmayan ilçemizde yüksek okulumuza yeni bölümler açılarak öğrenci sayısının artırılması sağlanacaktır. Bunun yanında ilçemizdeki otopark problemini çözmek için Hükümet Konağı’nın önüne halka açık otopark yapacağız.

Kaymakamlık olarak en güzel projelerimizden bir tanesi de Rize’nin engebeli coğrafi yapısı nedeniyle otobüs ve dolmuşların çıkamadığı yerlerde ulaşım ihtiyaçlarını sağlamaları için vatandaşlara sağladığımız ücretsiz “Halk

Taksi” hizmetidir. Halk Taksi uygulamasıyla yaşlı, engelli, hasta, şehit yakını, gazi ve maddi durumu yetersiz vatandaşlara, dolmuş ve otobüslerin ulaşamadığı 6 güzergahta 12 taksile ücretsiz ulaşım hizmeti sağlıyoruz. Bu sayede günde 50 vatandaşımıza hizmet vermiş oluyoruz. Taksici kardeşlerimize de bir nebze katkımız oluyor. Yaklaşık 5 aydır uyguladığımız ücretsiz Halk Taksi projemiz çok kıymetli sosyal projeler arasında gösterilmiş olup birçok ulusal basında yer aldı ve ilçemizin tanıtımına da büyük katkı sağladı.

Önemli eksikliklerimizden bir tanesi de spor komplekslerinin bulunmaması diyebilirim. İlçemizde amatör müsabakaların yapılabildiği 1 adet suni çimli futbol sahası bulunmaktadır. Ayrıca 500 seyirci kapasiteli kapalı spor salonumuz bulunmaktadır. Ancak bunlar yeterli gelmiyor maalesef. Bunun için de Belediyemiz tarafından gerekli adımlar atıldı. Sahilde bulunan park alanımız doldurularak buraya tenis, futbol sahası ve basketbol sahası yapacağız. Ayrıca parkımızda yenilenerek halkımız buralarda hoşça vakit geçirebilecekleri alanlara kavuşturulacak, nefes alabilecekleri çocuklarıyla evlerinde bunaldıkları anda kaçıp gidebilecekleri ve çeşitli aktivitelerle vakit geçirebilecekleri bir yapı oluşturulacak. Bu tür yapıların eksikliği yüzünden gençlerimiz enerjilerini bu alanlara harcamamakta ve kötüye kullanmaktadır. Biz de enerjilerini güzel yerlerde kullanmaları ve kötü alışkanlıklar edinmemeleri için bu spor merkezlerimizi yapıyoruz. Park alanı ve spor sahası dışında sahilde bulunan alanımıza bir de düğün salonu yapacağız. Bu düğün salonuyla evlenecek olan çiftlerimizin salon sorununa çare olacağız.

İlçe merkezinde 2 tane okulumuz (İyidere Anadolu Lisesi ve bir yerleşke içinde Merkez İlkokulu, Merkez Ortaokulu, İmam-Hatip Ortaokulu) ve bir tane de Yabancı Diller Meslek Yüksek Okulu vardır. Köy ve mahallelerimizde ise toplam 6 tane okulumuz mevcuttur. 1015'e yakın öğrencilerimizin yaklaşık 155'i lise öğrencisidir. Şuan ilçe merkezinde bir tane anaokulumuzun yapımı tamamlanmak üzeredir. Özellikle Sarayköy Mahallemizde bulunan Meslek Lisemizde günümüzde ticaretin serbestleşmesi ve teknolojik gelişmeler ile birlikte Türkiye'de turizmden sonra en hızlı gelişen ve en fazla potansiyeli bünyesinde barındıran lojistik bölümü ön plana çıkmaktadır. Lojistik son zamanlarda oldukça ön plana çıkan ve ihtiyacımız olan bir alan. İlçemizde bu noktada çok iyi bir konumda.

Sağlık alanında bir sağlık merkezimiz var. 3 tane pratisyen hekimimiz ve 3 tane aile hekimimiz var. Sağlık alanında çok ciddi bir problemimiz yok. Rize'ye ve Trabzon'a çok yakın olmamız sağlık alanında avantaj sağlıyor.

İlçemizin insanları fazlasıyla hoş sohbetli ve güler yüzlüdür. Dışarıdan gelen misafirlerimiz kesinlikle kendilerini burada yalnız hissetmeyeceklerdir. Sıcak kanlı insanlarımızın bulunduğu ilçemizin her köşesinde misafirperverlikleriyle ün yapmışlardır.

Tarihçe

İyidere, M.Ö. 700 yıllarında Miyetoslularca kurulan önce Roma sonra Bizans ve Pontus Rum egemenliği altında kalmıştır. 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından Osmanlı Devleti sınırları içerisine katılmıştır.

Eski adı 'Aspet' olan ilçe merkezi Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra Bucak olarak yapılandırılmıştır. 1930 yılından 1990 yılına kadar 60 yıl Nahiye olarak kalan İyidere 21.05.1990 tarih ve 3644 sayılı kanunla ilçe olmuştur. Çayından dolayı da "İyidere" ismini almıştır. İlçe 8 mahalle ve 7 köyden oluşmaktadır.

Coğrafi Yapı, Bitki Örtüsü ve İklim

Rize-Trabzon sahil yolu üzerinde bulunan ilçemizin yüzölçümü yaklaşık 25 km²'dir. Doğusunda Der pazarı, batısında Of, güneyinde Kalkandere ve kuzeyinde Karadeniz ile çevrilidir. Rize il merkezine 14 km mesafededir.

İlçe merkezi denizin kıyısında kurulmuş olmasına rağmen dağlık alanda yer alan ilçenin güneyini boydan boya bir duvar gibi kaplayan Doğu Karadeniz dağları ile doğu ve güneye gidildikçe rakım yükselir. Arazinin tümü ağaç ve yeşil bitki örtüsü ile kaplıdır. Trabzon – Rize karayolu ilçeden geçer.

Hemen sahil kıyısında yol üzerinde bulunan ilçe engeli bir arazi yapısına sahiptir. Düzlük arazi yok denecek kadar azdır. Yer üstü su kaynakları bakımından oldukça zengindir. Arazi sahip olduğu yeşillikleri sadece bol yağmura değil nemli havasına da borçludur. İlçe dört mevsim ılıman ve yağışlı bir iklime sahiptir. Yıllık sıcaklık ortalaması 14 °C civarındadır. En düşük sıcaklık ocak ayında -5 / -6 °C , en yüksek sıcaklık temmuz ayında ortalama 32 °C dir. Nem oranı % 85, yıllık yağış ortalaması metrekareye 230 kg'dır. Kıyı kesiminde ılık ve bol yağışlı bir iklim olmasına rağmen, içerilere doğru gidildikçe rakımın artmasıyla birlikte iklim sertliği görülür. İlçe yerüstü kaynakları bakımından oldukça zengindir. En önemli akarsuyu İyidere deresidir.

Nüfus ve İdari Yapı

İlçenin nüfusu, 2016 yılı Genel Nüfus sayımı sonuçlarına göre 8657'dir. İlçenin nüfus yoğunluğu km² başına 329'dur.

8 mahallesi (Fethiye, Fıçtaşı, Yapraklar, Sarayköy, Üstüpiller, Çanakçeşme, Yalıköy, Hazar) ve 7 köyü (Çiftlik, Büyük Çiftlik, Denizgören, Kalecik, Taşhane, Köşklü, Yaylacılar) mevcuttur.

Eğitim, Sağlık ve Sosyal Durum

İlçede eğitim ve öğretim hizmetleri 1 anaokulu, 5 ilkökul, 6 ortaokul ve 2 lise ile verilmektedir. Bu okullarda 138 öğretmen görev yapmakta olup 1015 öğrenci eğitim almaktadır. Ayrıca İyidere Halk Eğitim Merkezi ile eğitime katkı yapılmaktadır. İlçemizde şuan yapımına devam edilen bir anaokulu da 2017-2018 eğitim öğretim hizmetine sunulacaktır. İlçemizde okuma-yazma oranı % 98'dir.

Açılışı Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılan Mukaddes Kalkavan Toplum Sağlığı Merkezi ile sağlık hizmetleri yürütülmektedir. Burada 3 pratisyen hekim, İyidere Aile Sağlığı Merkezine bağlı 3 aile hekimi bulunmaktadır. İlçe de Sağlık Grup Başkanlığımıza bağlı Çiftlik Sağlık Evi, Yapraklar Sağlık Evi, Denizgören Sağlık Evi, Yaylacılar Sağlık Evi, Büyük Çiftlik Sağlık Evi ve Hazar Sağlık Evi olmak üzere toplam 6 sağlık evi hizmet vermektedir.

İlçenin coğrafi yapısının engebeli, yerleşiminin dağınık olması nedeniyle sosyolojik açıdan köy kasaba karışımı bir özellik arz eder. İlçedeki mahallelerin bir bölümü yerleşim açısından köy özelliğinde olduğundan, sosyolojik olarak da insanlarımızın yaşamları köylü özelliği göstermektedir. Çünkü çay tarımının yanında az da olsa köylerimizde olduğu gibi ilçe merkezi ve mahallelerimizde de hayvancılık yapılmaktadır. Çay tarımında genellikle kadınlar çalışmakta, erkekler ise daha çok ilçelerde faaliyet gösteren ve sayıları 15'i bulan çay fabrikalarında mevsimlik veya sürekli işçi olarak çalışmaktadır. Ancak son yıllarda bu dağılım azalmış ve Gürcülerin çaydaki varlığı oldukça artış göstermiştir. Bunun yanında balıkçılık ve gurbet yaşamı da sosyal yaşam içerisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Tarım, Hayvancılık ve Ekonomik Durum

Tarımsal üretimde çeşitlilik olmamakla birlikte halkın büyük çoğunluğu çay tarımıyla uğraşmaktadır. İlçede 5618 üretici ile 3'ü devlet kurulusu olan ÇAYKUR'a, 10 tanesi özel sektöre ait olmak üzere 13 yaş çay fabrikası ve yine özel sektöre ait 1 tane çay paketleme fabrikası çay tarımında faaliyet göstermektedir.

İlçedeki toplam arazi varlığı 28.939,00 dekadır. 22.576,82 dekarında da çay üretimi yapılmaktadır. Rize ilindeki mevcut çay bahçesi alanının % 4'ü, ülkemizde mevcut çay alanının ise % 3'ü İyidere ilçesi sınırlarındadır. Ülkemizde üretilen 1.2 milyon yaş çayın 74 bin tonu İyidere ilçesindeki çay fabrikalarında işlenmekte olup bu fabrikalarda yılda yaklaşık 14 bin ton kuru çay üretilmektedir.

İlçe genelinde sebze ve meyve ekili alan 360 dekadır.

İlçede hayvancılık küçük aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır. İlçenin arazi yapısının dağlık ve meyilli oluşu ve de yem ihtiyacının sürekli dışarıdan temininin mecburi olmasından dolayı geniş çapta hayvancılık yapılamamaktadır.

İyidere'de kayıtlı 49 arıcı 4603 arılı kovan ile arıcılık faaliyeti icra etmektedirler. Bir kovandan elde edilen bal miktarı ortalama 15-20 Kg'dır.

Ulaşım

İdari bakımdan bağlı bulunduğu Rize il merkezine 14 km, Trabzon'a 67 km, Erzurum'a (İkizdere-İspir-Erzurum karayolu) 242 km, Artvin'e ise 178 km uzaklıktadır. İlçe Rize-Trabzon Karayolu çevresinde kurulmuş olup, çevre ilçelerle karayolu bağlantısı kurulmaktadır. Köylerimizin ilçe merkezine uzaklığı 4 ile 9 km arasında değişmektedir. Köylerimizde toplam 96,8Km yol ağı bulunmaktadır.

İkizdere İlçesi 2017 Yılı Köy - Mahalle Tarımsal İstatistiği Verileri

Köy	İlçe Merk. Uzaklık km	Çay dikili Alan (da)	Üretici Sayısı	Büyük Baş Hayvan	Küçük Baş Hayvan	Arılı Kovan	Kanatlı Hayvan
B.çiftlik	7	2266,575	581	32	15	1700	470
Çiftlik	6	2982,820	513	30	5	456	370
Denizgören	5	1453,347	341	169	350	370	350
Kalecik	7	1808,000	470	56	10	165	425
Köşklü	3	2206,706	399	48	70	155	270
Taşhane	7	840,372	197	5	3	-	150
Yaylacılar	4	2007,787	458	270	1350	295	510
Mahalleler	-	9011.216	2659	683	780	1462	2130
TOPLAM	-	22.576,82	5618	1292	2583	4603	4475

Kültür ve Turizm

İyidere turizm açısından gelişmiş bir ilçe olmamakla birlikte son yıllarda bunun için ciddi çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Pileki Mağarası turizm adına gezilebilecek yerlerin başında gelmektedir. İlçe yeşilliği ve muhteşem doğası ile ön plana çıkmaktadır. İlçe merkezinde 1 tane 5 yıldızlı otel hizmet vermektedir.

PİLEKİ MAĞARASI

İyidere ilçesi Çiftlik Köyü'nde yer alan Pileki Mağarası Karadeniz'e özgü hamsikoli (hamsili ekmek) ve mısır ekmeği pişirmek için kullanılan pilekinin hammaddesinin çıkarılması ile oluşan yapay bir mağaradır. Pileki önce sac ayağının üzerine konularak altına ateş yakılıp ısıtılmaktadır. Isıtıldıktan sonra büyük lahana yaprağı veya muz yaprağı ile kaplanarak hamsili ekmeğin ve mısır ekmeğinin hamuru içine konulmaktadır. Sac ayağının üzerinden alınıp, üst kısmı sac ile örtülmektedir. Daha sonra ocağın içindeki kızgın külün içine gömülmektedir. Üzerinde tekrar ateş yakılarak içindeki malzemenin pişirilmesi sağlanmaktadır. Pileki içinde buğday unu hamuru ile de ekmek pişirilmektedir. Pileki malzemesi özel bir taş olan,

Karadenize özgü bir mutfak gerecidir. Yuvarlak ve içi boşaltılmış çanak şeklindedir. Pileki yapımında kullanılan bu özel taş malzeme İyidere İlçesi Çiftlikköy deki Pileki Mağarasından çıkarılıp işlenmektedir. Binlerce yıldır yapılan bu işlem sonucunda Pileki Mağarası oluşmuştur. Mağara girişte iki büyük mekandan sonrasında ise birçok tünelden meydana gelmiştir. İçinde kuyular ve göller mevcuttur. Günümüzde İyidere Kaymakamlığı tarafından ışıklandırılarak çeşitli düzenlemelerle ziyarete açılmıştır.

Kumru Adının Kökeni

Güney-Kuzey istikametinde akmakta olan Elekçi Deresi bilinmeyen bir tarihte taşarak şimdiki ilçe merkezine fazla miktarda kum bıraktığından burası Kumlu ismiyle anılmaya başlanmış, daha sonra Kumlu, bugünkü adı olan Kumru haline gelmiştir.

KUMRU KÜNYESİ	
İlçe Oluş Tarihi	01.04.1961
Ordu İl Merkezine Uzaklık	72 Km.
Rakım	450 metre
Nüfus (2016)	30.877
Yüzölçümü	344 Km²
Belediyeler/Beldeler	Kumru (Merkez)
Mahalle Sayısı	37

Meşhurdur Fındığı, Çileği, Mantarı
Enfestir Şelalesi, Yaylası, Manzarası

Kumru

Kumru Kaymakamı
Deniz KILINÇ'ın anlatımıyla

Kumru

Doğanın muhteşem olduğu Kumru'ya belediyenin, orman içlerine mesire alanları yapması ve bu alanlara çocuklar için oyun parkları, insanların rahatça pikniklerini yapabilecekleri kamelyalar, çeşmeler yapılması böylelikle insanların hafta sonlarını kendi ilçelerinde geçirmiş olmaları sağlanmış olacak; böylelikle ilçelerinin ekonomik durumuna katkı sağlamış olacaklardır.

Kumru'nun ekonomik olarak gelişmesi tarımla sağlanmaktadır. İlçemizde genel ürün deseni fındık olup, vatandaşlarımızın alternatif ürün kaynaklarına yönelmesi, örneğin; ilçemizde yetiştirilmesi uygun olan kapama çilek bahçesi, ceviz bahçesi, kültür mantarcılığı gibi tarımsal faaliyet alanları, solucan gübresi üretimi, makineli patates yetiştiriciliği yapılabilir.

Fındık doğal üretim alanlara sahiptir. Fındığa alternatif ürün olarak organik çilek yetiştiriciliği yapılmaktadır. Fındık üretiminde verim artırıcı sulama sistemlerinin kurulması yıllık ürün artışını sağlayacaktır. Organik Kumru yayla çileği üretiminin artırılması çiftçilerimizin gelirini arttıracaktır. İlçemiz komşu ilçelere ürünlerini pazarlama konusunda iyi bir potansiyele sahiptir. İç Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgeleri arasındaki ulaşım Kumru-Niksar çevre yolunun yapılması sonucu ticaret potansiyeli artacaktır.

İlçemiz hayvancılıkta genel olarak büyükbaş besi veya süt sığırıcılığı ve koyunculukla uğraşmaktadır. Vatandaşlarımız yem ihtiyacını karşılamada dışa bağımlılığını azaltmak için yem bitkileri yetiştiriciliği geliştirilebilir. Koyuncularımız yazın yaylara kışın ise kışlıklara gitmelerinden dolayı oluşan maddi kayıpların en aza indirilebilmesi için yayla koyunculuğu geliştirilebilir. Bunun yanında ilçemizde süt ve süt ürünleri üretim, işleme tesisi kurularak, süt sığırıcılığının geliştirilmesi sağlanabilir. Suni tohumlama yönteminin artırılması sağlanarak kültür ırklarının artması sağlanabilir.

Hayvancılık için gerekli girdi olan yem bitkileri saman ve yonca, mısır silajı gibi ürünlerin taşınması sağlanacaktır. Bununla birlikte hayvancılık girdi maliyetlerinin düşmesi ilçemizde hayvan yetiştiriciliği potansiyelini arttıracaktır. Yerli ve yabancı turistlerin buraları ziyaret etmelerinin sağlanması için ilk önce konaklama sorununun çözülmesi gerekmektedir. Gerek şehir içinde ailelerin rahat edebileceği bir konforda oteller yapılmalı ve gerekse yaylalarda doğaya uygun, yeşillığe zarar vermeden Bungalov adı verilen ahşap malzemeli otantik evler yapılarak hem görsel olarak turiste hitap edecek hem de ihtiyacı karşılayabilecektir. Böylelikle doğayla iç içe bir tatil de yapılmış olacaktır.

Yayla turizminin gelişmesi için yayla imar planlarının yapılarak belediyelerce 50 m² civarı planlı yapılaşmaya geçilmesi iç turizm potansiyelini yükseltecektir. Mera ve doğal tabiat yaylarının korunması geliştirilmelidir. Kumru içme suyu baraj göledinin tamamlanması tarımsal üretim için gerekli su ihtiyacını karşılayacaktır. İlçemizde yükseköğretim meslek yüksekokullarının kurulması için çalışmalar devam etmektedir. İlçeye küçük ölçekli bir fabrika açılabilir; küçük ölçekli bir askeriye tabur birliği kurulabilir.

Kumru elekçi deresi projesiyle ilçemiz yeni bir görünüm kazanacaktır. Sosyal yaşamın çok sınırlı olduğu bu ilçede; sinema salonu, spor salonu, kafeterya, alış-veriş merkezleri gibi insanların güzel vakit geçirecekleri sosyal tesisler açılmalı. Vatandaşların dinlenmek, vakit geçirmek, bir şeyler yiyip-içmelerini sağlamak için ulaşımın kolayca sağlanabileceği bir alana park yapılmalı. Trafik sorununu kökünden çözmek veya en aza indirmek için kesinlikle otoparklar yapılmalı. İlçemizin en esaslı temellerinden biri, planlama ve gelişim sistematığının eksik olması ve bunun izalesi için hiç şüphesiz plan ve program dâhilinde şehir planlaması yapılması ve bunun için de daima aynı kalan bir şemanın mevcut olmayacağıdır. Doğru bir plâna göre ve sıhhi bir şekilde kurulacak yeni yapılar için zarurî olan masraf, her bakımdan eskisine nispette daha az olacaktır.

Şüphesiz ki iş yalnız plânla bitmez. İlçemizin yeniden imarı için yalnız plânlar yapmak değil, fakat aynı zamanda inşaat yapmak, hayat alanları oluşturmak ve sosyal hayatı canlandırmak, ekonomiye ivme kazandırmak mecburiyeti vardır.

Halk kütlelerinin meskenlerini bina etmekte eski bir metot olan hususî teşebbüs ve apartman inşaatının kâfi

gelmediği çoktan anlaşılmıştır. Kooperatif vasıtalarıyla mesken inşası ön plâna alınmalıdır. Eski tarzda hususî inşaat, ilçe merkezinde terk edilmelidir. Asıl mesken inşasını, ihtiyaçlarını ve zaruretlerini daha iyi bir tarzda ele alabilecek olan mesul makamlara bırakmak lâzımdır.

Yaşayan ve nefes alan bir şehir oluşturma ve yaşayanları mutlu ve huzurlu bir ortamda barındırma için gereken çok önemli adımların atılması gerçekçi ve vizyoner bir planlama ile ve sosyal imkanları bu konuda seferber etme gayretiyle çözüleceği aşîkardır.

Ayrıca ilçede yaşayan tüm bireyleri bu çalışmaya katkı sunmaya teşvik etmek de bu çalışmanın önemli bir parçası olacaktır.

Hâsılı ilçede yapılacak bu çalışmalarda teknik, sosyal, psikolojik ve sosyolojik zaruretler bir araya gelmektedir. Bu bakımdan teferruatta siyasî bakımdan nasıl bir şekil gösterirse gösterebilirsin, bu yeni anlayış muhakkak surette insanî bir açılımla olacaktır. Bu durum insanı tekrar her şeyin ölçüsü yapmak ve ilçeyi bu minvalde şekillendirmek mecburiyeti doğuracaktır. İnsanın hayat kabiliyeti, çalışma iştiağı, yaşamak iradesi ve sosyal imkânları bu konunun temel noktasını teşkil edecektir.

Geçmişin hakiki kıymetlerini küçültmeksizin ve küçümsemeksizin şehir yapıcılığındaki yeni fikirlerle her şeyde doğru ölçü, tabiata bağlı yurt sevgisi ve insanların birbirleri için müşterek oluşumları anlayışının yeniden uyanmasına ve her kesimin desteğiyle bu konunun da çözümleri bulunacağı aşîkardır.

Bilinmelidir ki bugünkü tasavvurlarımız yarının gerçekleri olacaktır.

Tarihçe

Kumru'nun tarihinden söz etmek için, öncelikle Fatsa ve Ünye ilçelerinin tarihine bakmak gerekir. Kumru ve Fatsa çevresi M.Ö 584-555 yıllarında Pers İmparatorluğu, M.Ö. 331 yılında Pont Devleti, M.S.395 yılında Doğu Roma Devleti'nin hâkimiyeti altına girmiştir.

M.S. 391-395 yıllarında Orta Asya'dan büyük göçler halinde gelen Peçenek ve Kuman Türkleri Kumru ve çevresinde uzun süre kalmış, yörenin Türkleşmesinde büyük rol oynamışlardır. Savlı Bey'in 1075 yılında Samsun'dan Giresun'a kadar olan bölgeyi fethetmesiyle bu duruma son verilmiştir. 1104 yılında Bizans Kralı Aleksius Kumru gibi iç bölgeleri Danişmedli'lerden geri almak için büyük seferler düzenlemiş, ancak Danişment Ahmet Gazi ve oğlu İsmail Gazi'nin direnmelerine karşın bölgeden çekilmek zorunda kalmışlardır. Ahmet Gazi'nin vefatını fırsat bilen Bizans ordusu, tekrar Kumru ve çevresini ele geçirmiş, Selçuklu Sultanı 2. Kılıçarslan Kumru ve çevresini 1178 yılında kendi topraklarına katmıştır.

Kösedağ Savaşı'ndan sonraki beylikler döneminde 1327-1380 yılları arasında Eratna Beyliği, 1380-1389 yılları arasında Kadı Burhanettin Beyliği, 1389-1398 yılları arasında ise Hacı Emiroğullarının idaresi altına girmiştir. Yıldırım Beyazıt 1398 yılında Samsun (Canik) ve Ordu'yu topraklarına girerek bu bölge Osmanlı idaresine geçmiştir.

Bu tarih esas olmakla Kumru ve çevresinin esas itibarıyla Osmanlı topraklarına geçişi 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet zamanına rastlar. 1831 yılında Osmanlı imparatorluğu 29 eyalete ayrılmış ve Fatsa'nın kıyı şeridi ve iç kesimlerde kalan Kumru toprakları Ünye ile birlikte Canik (Samsun) livasına bağlanmıştır. 16. yüzyıl sonunda Trabzon vilayetinin sancağı durumunda olan Samsun idari bakımından 6 kazaya ayrılmış olup, bunlardan birisi de Fatsa'dır.

Osmanlı döneminde Kumruda iki yerleşim biriminin varlığı görülmektedir. Bunlardan biri Meydan diğeri ise Serkeş'tir. 1642'de kaza olarak görülen Meydan, 1856 da "Nahiye-i Meydan" olarak an, 1860 anılmış, 1865'de Canik Sancağı'na, 1865-1871 yılları arasında ise Ünye Sancağı'na bağlı bir kazadır. 1892'de ise Fatsa kazasına bağlı bir nahiye olan Meydan 1928'de Fatsa'nın Kumru nahiyesine bağlı bir köydür. Serkeş 1642'de Canik sancağına bağlı bir kaza iken, 1872'de Ünye kazasına bağlı bir nahiye'dir. 1882'de ise Fatsa kazasına bağlı bir nahiye merkezi olmuştur.

Kumru ilçesi bugünkü Yalnızdam merkez olmak üzere 1926 yılında Fatsa'ya bağlı belediye olmuştur. Fatsa'ya bağlı bir nahiye iken de Karaçalı Köyü Merkez olmak üzere 1 Nisan 1960 tarih ve 7033 sayılı kanun ile Kumru ilçe haline getirilmiştir.

Düzoba Yaylası

Coğrafi Yapı, Bitki Örtüsü ve İklim

Fatsa, Korgan, Ünye, Akkuş ile Niksar (Tokat) ilçeleriyle komşu olan Kumru'nun yüzölçümü 344 km² ve denizden yüksekliği 450 metredir. İl merkezi ne 72 km uzaklıkta bulunan Kumru, denizden 35 km içeride yer almaktadır.

Canik dağlarının vadileri arasında konumlanan Kumru ve çevresinde Karadeniz iklimi hüküm sürmekte olup yazları sıcak, kışları soğuk geçmektedir.

Karadeniz dağ silsilesi Kumru'da da mevcuttur. Arazinin büyük bir kısmı orman ve fundalık olan Kumru'nun bitki örtüsü iklim şartları ile yakından ilgilidir. Her mevsimi yağışlı nispeten ılımlı bir iklimin hüküm sürmesi bitki örtüsünün gür ve çeşitli olmasına sebep olmuştur. Daha çok arazi nemli dağ ormanlarıyla kaplıdır. Ağaç çeşitleri arasında gürgen, karaağaç, meşe, kestane, ceviz ve yüksek kesimlerde iğne yapraklı ağaçlar yer alır. Azda olsa kayın ormanlarına rastlamakta mümkündür.

Kumru ve köylerinde arazi yapısı dağlık ve engebeli olduğu için irili ufaklı birçok su kaynakları mevcuttur. Kumru'da kullanılan su kaynakları yaylalar civarındaki Pınaralan, Akkancık, Soğukpınar, Kırkkızlar, Boyacılı, Karacalar ve Çatılı su kaynakları belli başlı yerlerdir. Bu kaynaklarda yaz ve kış su bulunup, bunların birleşmesi ile Elekçi Çayı oluşur. Halkın Elekçi Deresi dediği su topluluğu tam Kumru merkezinin ortasından geçmektedir.

Pösküden Şelalesi

Nüfus ve İdari Yapı

İlçenin nüfusu, 2016 yılı nüfus sayımına göre 30.877'dir. Km²'ye düşen kişi sayısı 89'dur.

Kumru'nun 37 mahallesi (Ağcaalantürk, Akçadere, Avdullu, Ayvalı, Balı, Ballık, Çatılı, Demircili Derbent, Divanıtürk, Duman, Ergentürk, Erikçeli, Esence, Eskiçokdeğirmen, Fizme, Gökçeli, Güneycik, Kadıncık, Karaağaç, Karacalar, Karacalı, Kayabaşı, Konaklı, Kovancılı, Küçükakçakese, Ortaca, Ortaçokdeğirmen, Samur, Şenyurt, Tekkeköy, Yalnızdam, Yemişken, Yeniakçaalan, Yenidivan, Yeniergen ve Yukarıdamlalı) vardır.

Eğitim, Sağlık ve Sosyal Durum

İlçede eğitim ve öğretim hizmetleri 1 anaokulu, 6 ilkokul, 8 ortaokul ve 3 lise ile verilmektedir. Toplam 211 dersliği bulunan bu okullarda 454 öğretmen görev yapmakta olup, 5.390 öğrenci eğitim almaktadır. Ayrıca Kumru Halk Eğitim Merkezi ve Kumru Öğretmenevi ile eğitime katkı yapılmaktadır.

İlçedeki sağlık hizmetleri 1 adet devlet hastanesi, 1 adet toplum sağlığı merkezi ve 1 adet aile sağlığı merkezi ile yürütülmektedir.

Tarım, Hayvancılık ve Ekonomik Durum

İlçenin 2016 Yılı TÜİK tarafından yayınlanan tarım alanları verilerine göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı 9.204 dekar, sebze bahçeleri alanı 122 dekar, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı 117.797 dekar olup, toplam tarım alanı 127.123 dekadır.

İlçe ekonomisi fındık tarımına bağlıdır. Toprakların % 90'ı fındık ağacı ile kaplıdır. % 5'i tarıma elverişli olan ilçemizde toprağa dayalı tarım yok denecek kadar azdır. Halk kendisi kışlık ihtiyaçlarını mısır, patates ve lahana yetiştirerek karşılar. Halkın büyük çoğunluğu geçimini fındık mahsulü, inşaat işçiliği veya başka yollarla temin etmektedir.

İlçede bulunan 2 adet fındık fabrikası, 2 adet ağaç parke fabrikası ve bir adet fındık kırma atölyesi ile istihdama katkı sunulmaktadır.

Kumru ve köylerinde çayır ve mera alanları yok denecek kadar azdır. Yayla kesimlerinde çayır ve mera alanla-

rına biraz olsun rastlamak mümkündür. 1950'li yıllarda hayvancılık bugünkünden 2-3 kat daha fazla iken, fındığın hüküm sürmesiyle hayvancılık çok gerilemiştir. Fındığın olmadığı alanlarda ise hayvancılık elverişli değildir. Bugün Kumru'da en fazla beslenen hayvan sığırdır. Bunu koyun takip etmektedir. Diğer beslenen hayvanlar at, manda, katır, eşek olup bunlarda çok az sayıdadır. Genelde aileler süt ihtiyacını karşılamak için evlerinde 1-2 inek beslemektedirler.

Fırınönü Yaylası

Ulaşım

İdari bakımdan bağlı bulunduğu Ordu il merkezine 72 km olup Ordu-Giresun Havalimanına ise 90 km uzaklıktadır.

Yarbaşı Mesire Alanı

Kır Kızlar

Kültür ve Turizm

Ulaşım problemi ortadan kaldırılsa Kumru turizm açısından son derece elverişlidir. Sahile 35 kilometre olan Kumru gerçekten görülmeğe değer bir ilçedir, insanları son derece misafirperver ve hoşsohbetir. Kumru yer olarak iki vadi arasında olup, hemen güneyinde Erikçeli Kayabaşısı (Bakacak) 1200 m yüksekliğinde görülmeğe değer bir yerdir. Kuzeyde Ericek tepesi ve acı suyu son derece meşhurdur. Kayabaşı'ndan ve Ericek tepesinden Kumru'yu seyretmek insanlara alışkanlık yapmaktadır. Kayabaşına gidip bir et yemek, Pösküden şelalesini ziyaret etmek, Ericek'te acı su her şeye değerdir.

Kumru ilçesi yayla bakımından zengindir. Erikçeli (Bakacak) Yaylası, Ericek Yaylası ve Düzoba Yaylası bunlardan en önemlileridir. Düzoba Yaylası merkez haline getirilmiş ve Mayıs ayının sonu ile Ekim ayının başı arasında her Pazar günü yayla pazarı kurulmaktadır.

Ramazan ve kurban bayramının 1. günü bilinmeyen bir tarihten bu tarafa Fizme'de güreşler düzenlenmektedir.

Ericek yaban çileği şenliği muhteşem olmaktadır. Ericek 100 dönümlük bir alana sahip olup Kumru'ya uzaklık 7 km kadardır. Soğuk su ve çamlığı özelliklerde çileği son derece meşhurdur.

Karaveli Çağlayanı

Düzoba Yaylası

Şenyurt Köyü Orta Mahallesi Camii

Şenyurt köyü Orta Mahalle'de 300 yıllık olmasına rağmen günümüzde halen kullanılır durumda ve tamamen ahşap malzemeden yapılmıştır. Caminin inşaatında hiçbir çivi kullanılmamıştır.

Samur Mahallesi Merkez Camii

Adını bulunduğu mahalleden alan Camii, Kumru'nun tarihi değeri olan eserlerinden birisidir. 1897 yılında yapılan cami taş ve ahşap malzeme inşa edilmiştir. Restorasyon çalışmaları devam etmektedir.

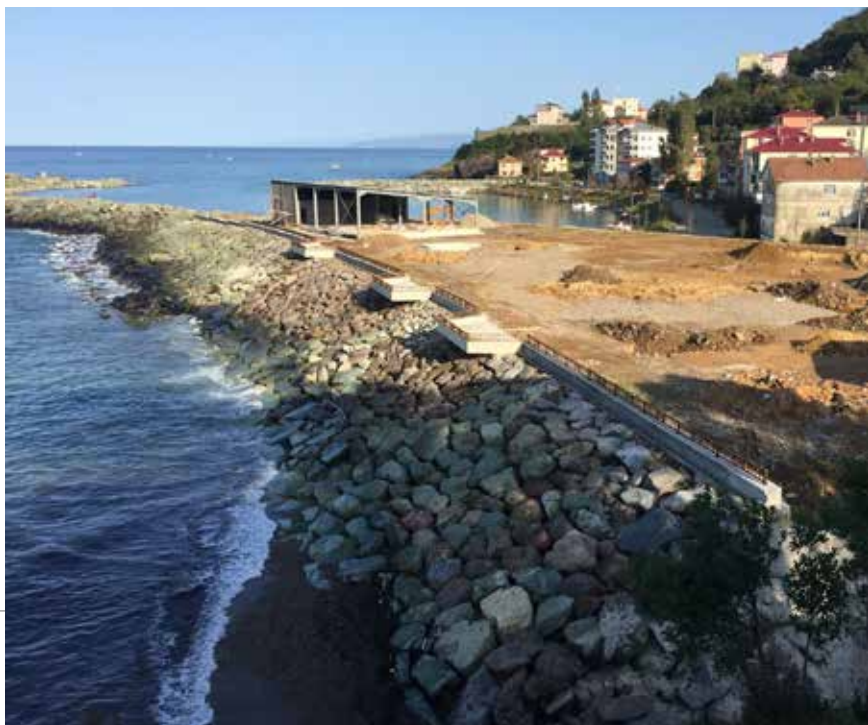
KAYIP OLAN DEĞERLERİMİZ VE KALECİK KALESİNİN SIRRI Projesi

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin doğal güzellikleri ve tarihi dokusuyla önemli bir turizm merkezi haline geldiğini belirten Araklı Belediye Başkanı Recep Çebi, "Bölgemiz yeşiliyle, deniziyle, yaylalarıyla, dağlarıyla farklılık göstermektedir. Kültür itibarıyla da bize yakın olan Körfez ülkelerinden insanlar buraları ziyaret etmektedir. Devletimizin politikaları ile beraber bölgemizin turizm bölgesi olması nedeniyle bizde belediye olarak, ilçemiz de var olan doğa harikası yerleri değerlendirmek istedik ve DOKA ile "Kayıp Olan Değerlerimiz ve Kalecik Kalesinin Sırrı Projesi"ni hayata geçirdik" diye konuştu.

Araklı'nın turizm potansiyelinin yüksel olduğunu dile getiren Başkan Çebi, Araklı sahilinde bulunan ve Trabzon'un 2.büyük ilçesi olmasından ötürü ilçe olarak turizm değeri taşıyan yerlerimiz çok fazla. Bunlardan biri Araklı-Salmankaş-Bayburt güzergâhında yer alan Pazarcık'tır. Pazarcık'ın yanında tarihi köprülerimiz ve hanlarımız, tarihi camilerimiz ve şelalelerimiz mevcuttur. Araklı'nın doğa harikalarından biri olan Turup Vadisi'ni de en iyi şekilde değerlendirmek için çaba sarf ediyoruz" dedi.

"Kayıp Olan Değerlerimiz ve Kalecik Kalesinin Sırrı Projesi"nin sadece Araklı için değil Trabzon ve bölge içinde çok önemli olduğuna dikkat çeken Başkan Çebi, konuşmasına şöyle devam etti:

"DOKA'nın desteklediği projemizle birlikte denizin kenarında bulunan Kalecik Kalesi'nin onarımını ve düzenlemesini yaptık. Sahile bakan kesiminde yemek-içme mekanı oluşturduk. Etrafında da insanların dinlenmesi için oturma alanları dizayn ettik. Bu proje turizm anlamında ilçemize ivme kazandıracaktır. Bundan sonra da inşallah ilçemizde turizm alanında ve diğer alanlarda da önemli projeleri hayata geçireceğiz."

Proje Künyesi

Program Adı	TARİHİ, KÜLTÜREL VE DOĞAL DEĞERLERİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ MALİ DESTEK PROGRAMI
Referans No	TR90/15/TKD/00802
Proje Adı	Kayıp Olan Değerlerimiz Ve Kalecik Kalesinin Sırrı Projesi
Yararlanıcı	Araçlı Belediyesi
Bütçe	1.205.008,24 TL
Proje Süresi	18 ay
Destek Miktarı	898.000 TL (% 74,52)

Proje İle İlgili Detaylar

1- Proje Ofisi ve Ekibinin Oluşturulması

Araçlı Belediyesi'nde proje ofisi tahsis edilmiş olup proje ekibi tahsis edilmiştir.

2- Proje Hizmeti

Avam projesi yapılmış olan Kayıp Olan Değerlerimiz ve Kalecik Kalesinin Sırrı Projesinin uygulama projesinin çizimi yaptırıldı.

3- Küçük İnşaat İşleri

Kalecik Kalesi'nin surlarının tamir edildi. Seyir alanlarının oluşturuldu. Çevresinde de restoran, kafeterya ve diğer sosyal donatı alanları yapıldı.

Kreditörler Açısından **Kobi'lerin** Finansal Analizinin Önemi

Burhan YAZICI

"Türkiye'de şirketlerin yüzde 65'i ilk 5 yılda kapanıyor. Yüzde 25'i 5-10 yıl yaşarken, sadece yüzde 10'u 10 yıldan uzun yaşayabiliyor" (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verileri)

Şirketlerin ilk 5 yıl kabusu olarak da bilinen bu durumun altında yatan muhtelif nedenler bulunmaktadır. Nakit akışını yönetememek, büyüme stratejisine sahip olmamak, aşırı özgüven ya da özgüvensizlik, aile şirketi sorunları, tek adam sorunu, ortaklarla anlaşamamak, deneyimsizlik, yeniliklere uyum sağlayamamak, finansal kaynaklara erişmede yaşanan zorluklar, nitelikli personel

sorunu vb. Sadece Türkiye'de değil dünyada da şirketlerin benzer batma sebeplerine yeni onlarca madde eklenebilir. Tıpkı evliliklerde olduğu gibi şirketlerde de ilk 5 yılı sağ salım atlattık hayati öneme sahiptir.

Hal böyleyken, KOBİ'leri finanse eden bankalar gibi kar amacı güden kuruluşlar ve devletin KOBİ'leri doğrudan finansman ile destekleyen KOSGEB, Kalkınma Ajansları gibi kuruluşlarının yatırımcılara temkinli yaklaşması anlaşılabilir bir durumdur. Zira kıt kaynakların doğru kanallara yönlendirilmesi ekonomi için hayati bir öneme sahiptir. Bir işletmeyi yönetme becerisi ve tecrübesi olmayan kişilere aktarılan kaynaklar israfa yol açar ki, kaynakları dağıtan tüm kurum ve kuruluşlar bu durumdan kaçınmaya çalışır. Özellikle Kalkınma Ajansları, KOSGEB, TKDK gibi krediye erişme zorluğu yaşayan yeni iş fikirlerini destekleme misyonu olan kuruluşların, riski iyi analiz etmesi gerekir. Zira gelinen noktada en riskli grupta olan yeni işletmelere/işini kurmak isteyen yeni girişimcilere verilen desteklerin planlanan çıktıları veremediği örneklerle karşılaşmaktayız. Özetle kredi kurumları, satıcı ve müşteriler, potansiyel yatırımcılar, devlet ve kamu gibi işletme dışından olanlar da kendi çıkarlarının gerektirdiği noktalarda işletmeyi tüm ayrıntısıyla tanımak ihtiyacındadır.

Bu noktada KOBİ'lerin iyi analiz edilmesi zaruridir. Bu analiz yöntemlerinden biri olan finansal analiz işletmelerin dün ve bugün üzerinden geleceğine dönük bir provizyon sunmaktadır.

Bir başka deyişle gerek yatırımcılar gerekse kredi kuruluşları açısından şirketlerin şu anki durumları ve gelecekteki beklenir performansları için; geçmişte gösterdikleri başarıların iyi birer gösterge olmasından dolayı ve gelecek bugünkü başarıların üzerine inşa edileceği için finansal analiz büyük bir önem taşımaktadır. Örneğin; geçmişteki satış miktarları, masraf verileri ve net gelirler belirli bir trend dahilinde sürme eğilimi taşırlar. Finansal analiz bunların yanı sıra, yöneticilerin geçmiş başarılarının değerlendirilmesi için bir kriter, gelecek içinde bir ipucu olma özelliği taşımaktadır. [1]

Finansal analiz, finansal tablolardaki çeşitli kalemler arasındaki ilişkilerin kurulmasını, ölçülmesini ve yorumunu kapsayan bir faaliyettir. Böylece, işletmenin geçmişte değerlendirildiği gibi mevcut durumun saptanması ve geleceğe ilişkin tahminlerin yapılması da kolaylaşmaktadır. İşletmelerde finansal analiz, finansal planlama ve finansal denetimin ön koşuludur. Başka bir deyişle; bir işletmenin durumu bilinmeden finansal planlama ve denetim fonksiyonlarının yürütülmesi mümkün değildir. Öte yandan, işletmeye kredi vermeyi düşünenler veya potansiyel ortaklar için de finansal analize gereksinim duyulmaktadır [2]

Mali tabloların analizinde kullanılan temel teknikler ise şunlardır:

1. Karşılaştırmalı tablolar analizi (yatay analiz)
2. Eğilim yüzdeleri yöntemi ile analiz (trend analizi)
3. Yüzde yöntemi ile analiz (dikey analiz)
4. Oran analizi (rasyo analizi)

Bu yöntemler ile yapılan analizler firmanın likidite, karlılık ve finansman durumu, nakit akışı ve fon akışı ile ilgili önemli fikirler verir.

Finansal analizin başarılı olması; öncelikle finansal tabloların sağlıklı bir biçimde hazırlanmasına ve analize temel alınan verilerin, bilgilerin doğru olmasına bağlıdır. Eğer finansal tablolar gerçeği yansıtmıyorlarsa, analize temel alınan veriler doğru değilse, hangi tür analiz yöntemi kullanılırsa kullanılsın, sağlıklı bir analiz ve yorum yapmaya olanak yoktur. Finansal analize temel olacak verilerin doğru ve tam olma niteliklerine sahip bulunmaları için, işletmede iyi bir muhasebe sisteminin bulunması gerekir.

Bazense şirketler bilinçli olarak vergiden kaçınmak için ya da kredi bulabilmek için gerçeği yansıtmayan, makyajlanmış mali tablolar hazırlayabilmektedirler. Bilanço ve gelir tablosunun gerçeğe en yakın hale getirilmesi için bazı düzeltmeler yapmak gerekebilir. Bu nedenle arındırılmış mali tablolar üzerinden yapılan finansal analizler sağlıklı sonuçlar vermez. Finansal analistler bu gibi durumları göz önüne alarak mali tablolarda gerekli düzeltmeleri yapar ve analize hazır hale getirirler. Ne yazık ki Kalkınma Ajanslarına yapılan başvuruları değerlendiren Bağımsız Değerlendiricilerin pek çoğunun finansal analiz uzmanlığı olmadığını söyleyebiliriz.

Özetle Kalkınma Ajanslarının özel sektöre kullandığı desteklerde sürdürülebilirlik ve çarpan etkilerinin artması için proje fikrinin analizinin yanında finansal analizin de layıkıyla yapılması büyük önem taşımaktadır.

[1] HORNGREN Charles; SUNDEM Gary; Introduction to Financial Accounting, Fourth Edition, Prentice-Hall International, Washington, s.673

[2] CEYLAN Ali; İşletmelerde Finansal Yönetim, 5.Basım, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa

Burhan YAZICI

2004-2008 arasında Hacettepe Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde İktisat alanında lisans eğitimi aldı. 2010-2012'de ise Sakarya Üniversitesi'nde Maliye (Uzaktan Eğitim) alanında yüksek lisansını tamamladı. 2008 yılında T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'de Mali Tahlil ve İstihbarat uzman yardımcısı unvanıyla çalışma hayatına başladı. 2011 yılında uzmanlığını aldı ve aynı yıl Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı bünyesinde uzman personel olarak istihdam edildi. Halen Program Yönetim Birimi'nde görevini sürdürmektedir.

DIVERTIMENTO Projesi Başarıyla Tamamlandı

Doğu Karadeniz Ajansı'nın (DOKA) proje ortağı olduğu DIVERTIMENTO Projesi'nin kapanış toplantısı ajans toplantı salonunda gerçekleştirildi. Kültürel miras değerlerinin oluşturulmasının hedeflendiği ve Romanya, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan, İspanya, Türkiye ile Slovenya ülkelerinin ortak yürüttüğü 312 bin 430 Euro bütçeli projenin kapanış toplantısına Trabzon Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Akkaya, Sürmene Belediye Başkanı Rahmi Üstün, proje yetkilileri ve çok sayıda davetli katıldı.

DOKA Proje Uygulama ve Geliştirme Birimi Başkanı Mehmet Bozdoğan, proje içerisinde bölgenin kültürel mirasının, nasıl daha canlı ve aktif şekilde turistlere sunulabileceği üzerine çeşitli paydaş toplantıları, yuvarlak masa toplantıları, uluslararası çalıştaylar ve saha ziyaretleri düzenlendiğini vurgulayarak katılımcı her ülkenin bir konsept pilot proje geliştirdiğini anlattı.

Türkiye'nin konsept projesinin adının "Evliya Çelebi'nin İzinden" olduğuna işaret eden Bozdoğan, şöyle konuştu: "Projenin ortaklarından olan DOKA, Doğu Karadeniz bölgesi için 'İpek Yolu'ndan Modern Zamanlara Doğu Karadeniz, Efsanevi Yolculuklar' konseptini geliştirdi. Bu konsept çerçevesinde, Trabzon Bedesten Çarşısı ve Memişağa Konağı, Giresun Adası, Ordu Yason Burnu, Rize

Zil Kale ve Gümüşhane Santa Harabeleri gibi alanlarda çalışma yapıldı. Çalışmalar doğrultusunda pilot proje içeriği oluşturuldu"

Projenin en önemli ayağını oluşturan pilot projelerin birinin de çekimleri Memiş Ağa Konağı'nda gerçekleştirilen, "Evliya Çelebi'nin İzinden" adlı kısa belgesel film olduğunu belirten Bozdoğan, şunları söyledi: "Şehit Ünal Bıçakçı Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi son sınıf öğrencisi Atakan Bektaş'ın yönettiği ve İlker Duman'ın senaryolaştırdığı filmimizde 17. yüzyılın önde gelen gezginlerinden Evliya Çelebi'yi konu edindik. Gazi Anadolu Lisesi öğrencileri Merve Çelik, Bahriye Mollamehmetoğlu, Utku Çebi, Hakan Mert Akyüz ile Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi'nden Zeynep Çıray'ın rol aldığı kısa filmde, Evliya Çelebi'nin Karadeniz Bölgesinde gezip Seyahatnamesi'nde bahsettiği yerler konu edildi."

Bozdoğan, proje içerisinde gerçekleştirilen bir başka önemli aktivitenin ise e-kurs olduğunu dile getirerek 7 ülkeden 71 kişinin katıldığı e-kursta Doğu Karadeniz bölgesinde farklı kurumların katılımıyla pazarlama plan çalışması da yapıldığını kaydetti.

Toplantının son bölümünde ise belgesel filminde rol alan öğrencilere DOKA tarafından çeşitli hediyeler verildi.

Zeka Küpü Çocuklar Projesi Hayata Geçti

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen ve Trabzon Ortahisar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yürütülen 'Zeka Küpü Çocuklar' projesi hayata geçti.

Eğitim müfredatında 5, 6, 7 ve 8. sınıflar için seçmeli ders olarak okutulması istenen Zeka ve Akıl Oyunları dersinin ilçemizde öğretmen yetersizliği nedeniyle bugüne dek verilemediğini aktaran proje koordinatörü Gülşah Bal Toksoy, eğitimin önemli bir eksikliği giderdiğini ifade etti.

Proje kapsamında, Dünya Zeka Oyunları Federasyonu ile Rubic Küp Birliği'nin Türkiye Temsilcisi olan Türk beyin takımı tarafından 7 pilot okulda 40 öğretmene eğitim verildi. Eğitim alan öğretmenler proje sonrasında 10'ar kişilik

gruplardan oluşan meslektaşlarına bu eğitimi verecekler. Böylelikle ilçede ortaokul çağındaki 19.676 öğrenciye Zeka ve Akıl Oyunları seçmeli dersi verilebilecek.

Bu ve benzeri projeleri desteklemeye devam edeceklerini belirten DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman, "Zeka ve yeteneklerinin beslenmesi öğrencilerin öz güvenlerini artıracak ve başarılı olmaları yönünde adım atmalarını sağlayacaktır" diyerek projenin önemini vurguladı.

“Kadın Elinin Değdiği Her İş Bereketlenir”

Hazır Giyim Sektöründe Kadınlara Yönelik Eğitim ve Girişimcilik Hareketi Projesi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının program otoritesi olduğu İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyon Programı kapsamında Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından ortak finanse edilen Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından uygulanan düzenlenen “Hazır Giyim Sektöründe Kadınlara Yönelik Eğitim ve Girişimcilik Hareketi Projesi (GATE For WOMEN)” projesinin kapanış konferansı, Ordu Valisi Seddar Yavuz, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger, Lüksemburg Büyükelçisi Georges Faber, Finlandiya Büyükelçi-Müsteşarı Jussi Soini, Hollanda Büyükelçi Yardımcısı Erik Weststrate’nin katılımıyla 13 Eylül 2017 tarihinde Ordu’da bir otelde düzenlendi.

Konferansın açılış konuşmasını yapan DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman, “Ajansımız tarafından hazırlanan Doğu Karadeniz Bölge Planı ile uyumlu olarak yaptığımız çalışmalar sonucunda Ordu ve Giresun ilinde hazır giyim sektörü ile ilgili ihtiyaçlar belirlenerek, son yıllarda hızla büyüyen sektörün ihtiyaçlarına karşılık verebilmek için GATE projesi hazırlandı. 2016 yılının başında hem sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye kadınların yetiştirilmesi, hem de kadın girişimciliğinin artırılması için projeye başladık-

larını ve proje kapsamında ev hanımı, kırsal kesimden gelen, işsiz olan ve mevsimlik işçi olarak çalışan 300 kadına moda tasarımı, hazır giyim eğitimi ve 400 kadına da girişimcilik eğitim verilmiştir. Biz şunu biliyoruz ki, kadın elinin değdiği her iş bereketlenir” dedi.

Projenin çok özel bir proje olduğunu dile getiren Adıyaman, “Projenin uygulanabilmesi için bize bu fırsatı veren Avrupa Birliği Delegasyonuna, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na şükranlarımı sunuyorum. Projenin uygulanmasında emeği geçen Ordu ve Giresun Valiliklerine,

Ticaret ve Sanayi Odalarına, İŞKUR İl Müdürlüklerine, Halk Eğitim Merkezlerine, KOSGEB İl Müdürlüklerine, Üniversitelere, STK'lara ve Ajanstaki çalışma arkadaşlarına emeklerinden dolayı şükranlarını sunuyor, projenin asıl sahibi olan kadınlarımız için projenin hayırlara vesile olmasını niyaz ederim" diyerek sözlerini noktaladı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanı Burak Çağatay Doğan ise, "Çok başarılı bir proje oldu. Bölgemizde de çok ciddi, güzel sonuçların alındığını görmek bizleri onurlandırıyor" dedi.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger, kadınların iş hayatına katılmasının ve kadın istihdamının önemine vurgu yaptı ve projenin başarılı bir şekilde sonuçlanmasından mutluluk duyduğunu dile getirdi.

Ordu Valisi Seddar Yavuz, "Türkiye kadın istihdamının en fazla artış gösterdiği ülkeler listesinde ilk sıradadır. Bu proje kapsamında atılan adımlar Ordu'da önümüzdeki dönemde yapacağımız çalışmaların sadece başlangıcını oluşturmaktadır. Sektörün, Ordu'nun, bölgenin ve ülkemizin refahına katkı sağlaması açısından büyük değer verdiğimiz GATE Projesi'nde eğitimlere katılan tüm kadınlarımıza, projeye emeği geçen tüm DOKA ve proje çalışanlarına, projeyi Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte ortak finanse eden Avrupa Birliği'ne ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun temsilcilerine teşekkür ediyorum" diyerek, sözlerini tamamladı.

Kapanış konferansı, konuk konuşmacılar olan W20 Türkiye Başkanı ve Dünya Bankası Cinsiyet ve Gelişme Danışma Kurulu Üyesi Dr. Gülden Türktan ve Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KADİGER) Başkan Yardımcısı Emine Erdem'in tema konuşmaları devam etti. Türktan ve Erdem konuşmalarında kadının girişimcilik yoluyla istihdama katılmasının önemi üzerinde durdular. Sürdürülebilir kalkınmanın yalnızca kadının içinde olabileceği bir ekonomi ile gerçekleşebileceğini ve toplumda kadının güçlenmesi ile ekonominin güçleneceğini söyleyerek kadının iş hayatında olmasının önemine vurgu yaptılar.

Projenin başarılı bir şekilde uygulanması için vermiş oldukları katkılardan dolayı ilgili kurumların temsilcilerine plaketler verildi. DOKA Proje Geliştirme ve Uygulama Birimi Başkanı Mehmet Bozdoğan'ın yapmış olduğu kapanış konuşmasından sonra hatıra fotoğrafı çekimi ile kapanış konferansı sona erdi.

Ünye’de Tarih Yeniden Canlanıyor

Ünye'nin en önemli tarihi kimliklerinden biri olan ve Kültür Yolu projesi kapsamında restorasyonu tamamlanan Orta Çarşı'nın açılışı gerçekleştirildi.

4 Arasta 1 Orta Çarşı Projesi kapsamında 32 binanın restorasyonu ile gerçekleştirilen uygulama sonrası yapılan açılışa çok sayıda kişi katıldı.

Açılıшта konuşan Doğru Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) Genel Sekreteri Onur Adıyaman yaptığı konuşmada “Bölgemizin girişi kapısı olan Ünye'nin özellikle turistik anlamda tarihini ve kültürünü ön plana çıkaracak faaliyetlere destek vermek bizleri mutlu ediyor. Bu proje Ünye Belediye Başkanı Ahmet Çamyar'ın Kültür Yolu Projesinin bir parçası. Özellikle eski yapıların restorasyonu ve geçmişle gelecek arasında bir bağ kurulması bizim en önemli isteğimizdir. Bu projenin de bu çabaya katkı sağlayacağına inanıyorum” dedi.

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Enver Yılmaz, Orta Çarşı Caddesi'ndeki açılıшта yaptığı konuşmada, böyle bir projeyi hayata geçirdiği için Ünye Belediye Başkanı Ahmet Çamyar'ı kutladı.

Büyükşehir Belediyesi olarak sahil bandında bulunan 186 binanın dış cephe giydirme işlemlerine başladıklarını anlatan Başkan Yılmaz, projenin 2018 yılının Mayıs ayı gibi bitirileceğini dile getirdi.

Ünye Belediye Başkanı Çamyar ise, projenin, bir milyon lira maliyetle gerçekleştirildiğini ifade ederek, “32 binanın dış cephe giydirmesi gerçekleştirildi. 500 bin lirası DOKA'dan, 418 bin lirası Ünye Belediyesinden karşılanmak üzere yaklaşık bir milyon liralık bir harcamayı gerçekleştirmiş olduk.” dedi.

Şehirlerin, toplumun tarihini ve kültürünü yansıttığını belirten Başkan Çamyar, “Güzel şehirleri süslü taşlar değil, hayal gücü yüksek, ufku geniş, iradesi sağlam insanlar inşa edebilir. Ünye'yi yeniden inşa etmek adına gayret ve çaba içerisindeyiz.” diye konuştu.

Konuşmanın ardından yazar İrfan Işık, Orta Çarşı'nın geçmişi ile ilgili bilgi verdi, eski esnaflar da hatıralarını anlattı.

Orta Çarşı'da 40 yıl ve üzerinde faaliyet gösteren esnaf-lara plaket takdim edildi.

DOKA Yönetim Kurulu Toplantısı Yapıldı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) yönetim kurulu toplantısı Artvin Valisi Ömer Doğanay başkanlığında Trabzon'da yapıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Vali Doğanay, DOKA'nın kurulduğu günden bugüne kadar Doğu Karadeniz Bölgesi'ne turizm ve ekonomi alanlarında büyük hizmetleri olduğunu söyledi. Vali Doğanay, konuşmasına şöyle devam etti:

"Tüm gönül coğrafyamıza ve kültür coğrafyamıza Cenab-ı Hak'tan sükunet ve sıyanet diliyorum. İnşallah şimdiye kadar bu bölgeye çok ciddi hizmetler vermiş olan ajansımızın bundan sonrada bu bölgemize çok daha faydalı, yararlı hizmetler vereceğine inanıyorum. Toplantının hem yöremize hem ülkemize hem bütün insanlığa hayirlara vesile olmasını diliyorum."

1000'den fazla projeye destek

2010 yılından itibaren DOKA tarafından turizm sektöründen imalat sanayiine, ar-ge faaliyetlerinden eğitim faaliyetlerine kadar birçok alanda toplam bütçesi 220 Milyon TL'den fazla olan bini aşkın projeye destek verildi. Ayrıca dış fonlar kapsamında DOKA tarafından AB fonları ile yürütülen 8,5 milyon Avro bütçeli Gümüşhane İŞGEM Projesi'nde son aşamaya gelindi. 3,5 milyon Avro bütçeli Hazır Giyim İmalatına Yönelik Mesleki Eğitim ve Girişimcilik Projesi ise başarıyla tamamlandı.

Bölgede ulusal ve uluslararası işbirliği ağını kuvvetlendirme çalışmalarını başarıyla sürdüren DOKA, fuarlar ve acente-sosyal medya fenomenleri için tanıtım organizasyonları gibi bölge kalkınmasına dinamizm getiren çalışmalar organize etti.

Alternatif turizm, lojistik, biyoteknoloji, yöresel ürünler, su ürünleri ve organik tarım ise ajansın üzerinde çalıştığı önemli sektörler olmuştur.

DOKA'nın gerçekleştirdiği tanıtım faaliyetlerinin de katkısı ile 2010 yılında Doğu Karadeniz'e gelen yabancı turist sayısı 30 binden yıllık ortalama yüzde 75 artış ile 2016 yılında 600 bin kişiye ulaşmıştır.

Bölge ayrıca Körfez Bölgesi turistleri tarafından en çok tercih edilen destinasyon (İstanbul hariç) haline gelmiş ve bölgeye direk uçuşlar önemli düzeyde artmıştır.

Son 5 yılda yapılan turizm yatırımlarına baktığımızda sadece konaklama alanında yapılan yaklaşık 1 Milyar TL değerinde 146 turizm yatırımı hayata geçmiş, Sheraton, Dedeman, Ramada ve Hilton gibi marka oteller bölgemizde yer almaya başlamıştır.

Bölgemizde turizmin geliştirilmesi için üç temel hedef üzerine yoğunlaşmaktadır;

2 milyon Arap turist, Turizm sezonunun 12 aya yayılması, Turizmin bölge geneline yaygınlaştırılması.

Artvin Valisi Ömer Doğanay başkanlığında yapılan toplantıya; Giresun Valisi Harun Sarıfakıoğulları, Gümüşhane Valisi Okay Memiş, Ordu Valisi Seddar Yavuz, Rize Valisi Erdoğan Bektaş, Trabzon Valisi Yücel Yavuz, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı Orhan Fevzi Gümrükçüoğlu, Artvin Belediye Başkanı Mehmet Kocatepe, Rize Belediye Başkanı Reşat Kasap, Artvin İl Genel Meclis Başkanı Hasan Dilberoğlu, Giresun İl Genel Meclis Başkanı Abdullah Mürşit Gürel, Gümüşhane İl Genel Meclis Başkanı Serif Bayraktar, Rize İl Genel Meclis Başkanı Mehmet Kazancı, Artvin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kurtul Özel, Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Suat Hacısalıhoğlu ve DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman katıldı.

YÖREX'te Doğu Karadeniz'e İlgî Büyük Oldu

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA), YÖREX Yöresel Ürünler Fuarı'na katılarak Doğu Karadeniz Bölgesi'nin marka değeri olan yöresel ürünleri tanıttı.

Açılışına Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ve TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu'nun katıldığı fuarda DOKA'nın oluşturduğu Doğu Karadeniz standında bölgeye özgü 39 çeşit yöresel ürün ziyaretçilerle buluştu.

Fındıktan çaya, pestilden kömeye, Ordu tostundan Hamsiköy sütü lacına, Trabzon ekmeğinden Akkuş fasulyesine, baldan Sürmene bıçağına kadar toplam 70 ürünün sergilendiği standı ziyaretçiler yoğun ilgi gösterdi.

Doğu Karadeniz Bölgesi'nin temel özelliklerini yansıtan ürünlerin Yörex Fuarında sergilenmesinden büyük memnuniyet duyduğunu belirten DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman, "DOKA olarak illerimizin ticaret odaları, ticaret borsaları, ilçelerimizin ticaret odaları ve özel sektörümüz ile birlikte bölgemize has ürünlerin fuarda olması bu ürünlerin

tanıtımı, pazarlanması ve markalaşması adına çok önemli bir çalışmadır" dedi.

Bölgemize özgü ürünlerin uluslararası pazarlarda da bilinirliğinin artırılması amacıyla çalışmalar yaptıklarını kaydeden Adıyaman, konuşmasına şöyle devam etti:

“Fuarla beraber hem yöresel ürünlerimizin tanıtımını yaptık hem de bölgemizin gelecek vizyonu için de önemli tecrübe edindik. Yöresel ürünlerimizin özellikle tescillenmesi, markalaşması ve uluslararası arenaya taşınması için ajans olarak yürüttüğümüz çalışmaları sürdürmeye devam edeceğiz. Fuar kapsamında katılım sağlayan tüm özel sektör firmalarımıza ticaret odaları, ticaret borsalarımıza, yönetim kurulumuza teşekkür ediyorum. DOKA olarak ulusal ve uluslararası fuarlarda bölgemizi tanıtmaya devam edeceğiz.”

8.kez YÖREX'e katıldıklarını belirten Trabzon İl Kültür ve Turizm Müdürü Ali Ayvazoğlu ise, bölge illerinin DOKA'nın oluşturduğu standa bir arada olmalarının tanıtımını daha güçlü hale getirdiğini söyledi. Ayvazoğlu, konuşmasına şöyle devam etti: “DOKA'ya bölgemiz için yaptığı önemli çalışmalar için teşekkür ediyoruz. YÖREX bizim için eksikliklerimizi görmek ve daha iyisini yapmak için çok önemli bir fuar. Biz burada sadece yöresel ürünlerimizi tanıtmıyoruz, ürünlerle birlikte bölgemizi de tanıtıyoruz. Tanıtımı nasıl profesyonel hale getirebiliriz, bölgemizin turizm gelirleri nasıl daha yükseltiriz çabası içerisinde olduğumuz için YÖREX'teyiz.”

Doğu Karadeniz Bölgesi'nde hem turizm gelirinin artması hem bölge tanıtımının güçlenmesi hem de ekonomik kazanımın genele yayılması anlamında Coğrafi İşaretli

Tesciline sahip yöresel ürünlerin hayati bir öneme sahip olduğunu kaydeden Ayvazoğlu, “Bu potansiyeli harekete geçirebilmek için inançlı ve azimli bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz” dedi.

Gümüşhane Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İsmail Akçay ve Artvin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kurtul Özel'de fuarı ziyaret ederek, standta yer alan firmalarla görüştü.

Bu yıl 8'incisi düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı'na 70 ilden 120 oda ve borsa, 16 kalkınma ajansı olmak üzere 400'ün üzerinde kurum ve kuruluş katıldı. Geçen yıl 155 bin kişinin gezdiği fuara bu yıl 200 binin üzerinde ziyaretçi katıldı

EKOPARK Açıldı

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) tarafından 2015 yılı proje teklif çağrısı kapsamında desteklenen Ortahisar Eko-Park Açık Bitki Müzesi Arboretum Projesi'nin açılışı yapıldı. Ortahisar Belediyesi tarafından gerçekleştirilen projenin yüzde 75'lik kısmının finansmanı DOKA tarafından karşılandı.

12 bin 300 metrekarelik alanda oluşturulan Ekopark projesinin açılışına Trabzon Valisi Yücel Yavuz, AK Parti Trabzon Milletvekilleri Ayşe Sula Köseoğlu ve Adnan Günnar, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Seyfullah Kınalı, DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman, Ortahisar Kaymakamı Numan Hatipoğlu ve çok sayıda davetli katıldı.

Ortahisar Belediye Başkanı Ahmet Metin Genç, açılıшта yaptığı konuşmada, oluşturdukları ekopark ile Ortahisarlıların daha yaşanabilir bir şehirde yaşam sürmelerini sağlamayı amaçladıklarını söyledi.

Yoğun yapılaşmadan dolayı merkezi alanlarda yeşilin azaldığını dile getiren Başkan Genç, şunları kaydetti: "O nedenle bütün hemşerilerimizin daha mutlu ve huzurlu yaşayabilmesi adına, yeşil alanları artırmak için yola koyulduk. Bir taraftan bilimsel manada hizmet edecek olan biyolojik gölet, arı oteli, yağmur bahçesi, ahşap yürüyüş yolunu planladık. Hem çocuklarımız burayı gezerek, yaşayarak öğrensin hem de dinlensin istedik. Hamdolsun projemizi tamamladık. Şehrimize hayırlı olsun"

Başkan Genç, projenin, 2016 yılında Antalya EXPO Fuarı'nda ekolojik özellikleri de dikkate alındığı için 521 proje arasında 15'inci seçildiğini de hatırlattı. DOKA'nın Doğu Karadeniz Bölgesinin kalkınmasında önemli bir görev üstlendiğini ifade eden Başkan Genç, projeye katkılarından dolayı DOKA'ya teşekkür etti.

Doğu Karadeniz bölgesi olarak turizme büyük önem verdiklerini ifade eden, DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman ise, "Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı olarak bölgemizde bu tür projelere son derece önem veriyoruz. Biz turizmde şehir ve bölge olarak çok iyi bir ivme yakaladık. Başta Trabzon olmak üzere bölgemize Körfez ülkelerinden çok yoğun bir şekilde ziyaretçilerimiz geliyor. Bunun için de altyapımızı ve kalitemizi geliştirmek önemli. Ortahisar Belediye Başkanımızın göreve geldiği günden beri ortaya koyduğu vizyon, geliştirdiği projeler bölgenin turizm ufkunu geliştirecek projeler. Türkiye'de alternatif turizme yeni bir soluk yeni bir bakış açısı getiren projeler. Eko-Park da bu projelerden bir tanesi" dedi.

Açılış konuşmalarından dolayı DOKA Genel Sekreteri Onur Adıyaman'a katkılarından dolayı teşekkür plaketi verildi.

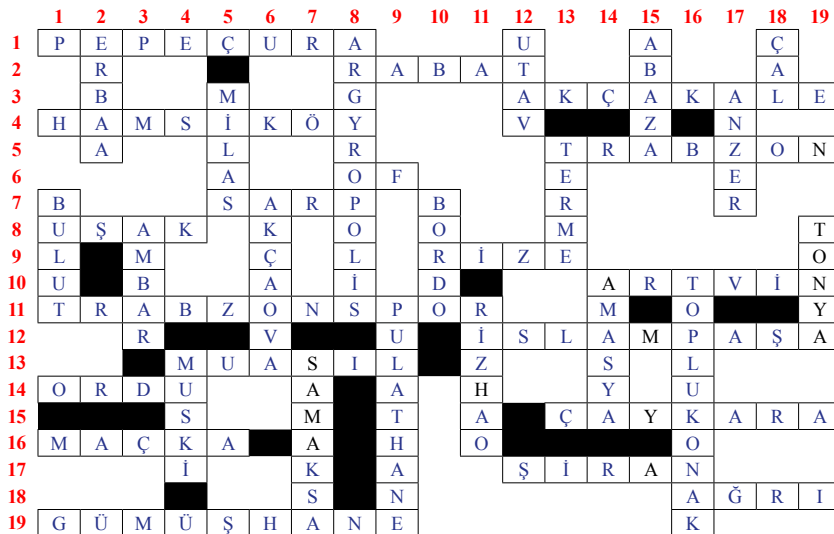
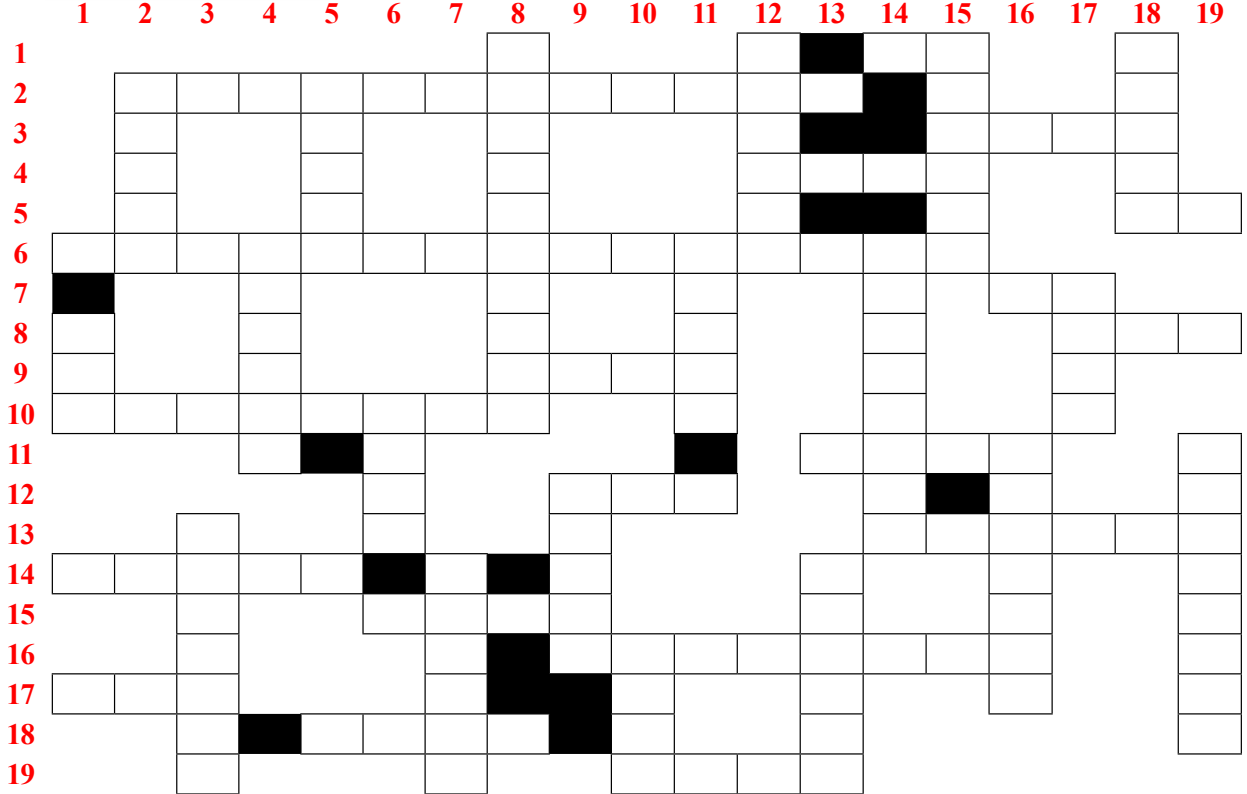

Bil Bakalım

8.Sayıdan itibaren Bil Bakalım adı altında çoğunluğu DOKA Bölgesi'ni ilgilendiren bulmacamızı sizler için hazırladık. DOKA Bölgesi coğrafi yönden engebeli, dağlık bir arazi yapısına sahiptir. Bölgemizde birçok dağ, yayla, göl, akarsu, geçit, tünel, vadi vardır. Amacımız bölgemizi hazırladığımız bulmacamızla eğlenceli bir şekilde okuyucularımıza tanıtmak..

SOLDAN SAĞA

- 1) Çamlıhemşin sınırları içerisinde 2915 metre rakımlı krater gölü
- 2) Dergimizin 32.sayısında başarı öyküsünü bizimle paylaşan 1992 Barcelona Olimpiyat oyunları
3. ve aynı zaman da tüm branşlarda Türkiye'ye kadınlar-da ilk olimpiyat madalyasını kazandıran milli judocumuz 3) DOKA'yı oluşturan altı ilden biri
- 4) Hititler döneminde Gümüşhane'ye verilen isim
- 5) Şavşat'ın Karaağaç ve Hanlı köyü yaylalarının üstünde olan 2.850 metre rakıma sahip göl
- 6) Dergimizin 32.sayısında başarı öyküsünü bizimle paylaşan 1992 Barcelona Olimpiyat oyunları şampiyonu milli güreşçimiz
- 7) Trabzon'un bir ilçesi
- 8) Merkezi Samsun olan DOKA komşu ajansın kısa adı
- 9) Şavşat'ta bulunan bir buzul gölü
- 10) Artvin'in bir ilçesi
- 11) Akçaabat sınırları içerisinde bulunan Heyelan Set Gölü
- 12) Kürtün'den doğarak Vakfıkebir'den Karadeniz'e dökülen dere
- 13) DOKA'nın da üyesi olduğu Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği'nin kısa adı
- 14) Gümüşhane'nin bir ilçesi
- 15) Trabzonspor ve Rizespor'un ortak rengi
- 16) Sütlaç ile ünlü Maçka'nın yöresi
- 17) Bir fındık türü
- 18) Trabzon'da konsolosluğu bulunan bir ülke
- 19) Gümüşhane'nin bir ilçesi

ÜSTTEN AŞAĞI

- 1) Bölgedeki fındıktan hariç diğer önemli tarım ürünü
- 2) Kürtün'de un, tereyağı veya margarin ve tuz ile yapılan yöresel bir yemek türü
- 3) Trabzon ile kardeş şehir olan Bosna Hersek'in kenti
- 4) Artvin'in bir ilçesi
- 5) 23-30 Temmuz 2011 tarihleri arasında Trabzon'da düzenlenen Avrupa Gençlik Olimpik Oyunlarında müsabaka yapılan 9 spor branşından biri
- 6) Adı Giresun'un ilçesi Piraziz ile özdeşleşmiş ve aynı zaman-da coğrafi tescile de sahip yöresel bir ürün
- 7) Artvin'in cittaslow (Sakin Şehir) unvanına sahip ilçesi
- 8) Dergimizin 32.sayısında başarı öyküsünü bizimle paylaşan 3 kez dünya şampiyonluğu yaşamış milli güreşçimiz
- 9) Fatih Sultan Mehmet'in 1473 yılında Şebinkarahisar'a geldiğinde ahşap olarak yaptırdığı cami
- 10) Kelkit ve çevresinde de kalkerli ve kalkersiz kayalarda, 1000-3000 metre rakımda yetişen endemik bir bitki
- 11) Rize'nin bir ilçesi
- 12) Artvin'in sahilde bulunan iki ilçesinden biri
- 13) Ordu'nun bir ilçesi 14) Rize'nin bir ilçesi
- 15) DOKA olarak ilk hibe çağrısına çıkılan sektör adı
- 16) Merkezi Trabzon'da bulunan ve DOKA Bölgesi'nin tek vakıf üniversitesi 17) Bir fındık türü
- 18) Gümüşhane İl merkezine 15 km. uzaklıktaki Olucak köyünde olan yazıtında 1350 tarihinde yaptırıldığı belirtilen manastır
- 19) Trabzon'da bulunan ve anlamı "Kutsal Bilgelik" olan müze

Cayın marka değeri artacak

Cay Çarşısı Projesi'nde son aşamaya gelindi

Validen müjde

39 ürün tumbula

DOKA'nın istişare toplantısı ARTVİN'DE YAPILDI

'YATIRIM ADASI' İHDAMIN PANZERİ OLUR

Ekonomiye katkı verecek

Araklı'da mega yatırım başlıyor

28 kadın AB desteğiyle iş sahibi oldu

İlaç olacak

DOKA YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

146 turizm yatırımı hayata geçirildi

ARAKLI'DA HİÇBİR EKSKİ KALMAYACAK

YÖREX'te Doğu Karadeniz'e büyük ilgi

ARAKLI BÜYÜYOR

Çamlıhemşin'in Çehresi Değişiyor

ESDER, 120 kişiyi iş sahibi yapacak

DOKA, 'Yöresel Ürünler Fuarı'na denge vurdu

DOKA'nın istişare toplantısı ARTVİN'DE YAPILDI

'YATIRIM ADASI' İHDAMIN PANZERİ OLUR

Ekonomiye katkı verecek

Araklı'da mega yatırım başlıyor

28 kadın AB desteğiyle iş sahibi oldu

İlaç olacak

DOKA YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

146 turizm yatırımı hayata geçirildi

ARAKLI'DA HİÇBİR EKSKİ KALMAYACAK

YÖREX'te Doğu Karadeniz'e büyük ilgi

ARAKLI BÜYÜYOR

Yabancılar yatırım için gelecek

PROJELER MASADA

TURUP VE KALEÇİK Araklı'nın umudu oldu

2017 HAMLE YILI OLACAK

Turizm ön plana çıkarılacak

YÖREX'te Karadeniz fırtınası

MÜSİAD Rize'de inovasyon eğitir

İstihdam için ek proje

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

700 kadının eğitim aldığı proje sona erdi

Tirebolu'da 75 kadın girişimci sertifikasını aldı

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

DOKA Yönetim Kurulu Toplantısı yapıldı

Çay Çarşısı'nda sona gelindi

7,8 milyon liralık

PROJELER MASADA

TURUP VE KALEÇİK Araklı'nın umudu oldu

2017 HAMLE YILI OLACAK

Turizm ön plana çıkarılacak

YÖREX'te Karadeniz fırtınası

MÜSİAD Rize'de inovasyon eğitir

İstihdam için ek proje

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

700 kadının eğitim aldığı proje sona erdi

Tirebolu'da 75 kadın girişimci sertifikasını aldı

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

Ekopark'a dönüşüm başladı

312 bin m²'lik alanda sona erdi

PROJELER MASADA

TURUP VE KALEÇİK Araklı'nın umudu oldu

2017 HAMLE YILI OLACAK

Turizm ön plana çıkarılacak

YÖREX'te Karadeniz fırtınası

MÜSİAD Rize'de inovasyon eğitir

İstihdam için ek proje

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

700 kadının eğitim aldığı proje sona erdi

Tirebolu'da 75 kadın girişimci sertifikasını aldı

Giresun'da 150 kadın istihdama hazır

ARTVİN'DE UYGULANABİLECEK PROJELER HAKKINDA İSTİŞARE TOPLANTISI YAPILDI

DOKA'DAN DAHA fazla yararlanmalıyız

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

OTSO'da mobil eğitim

twitter

Bizi takip edin...

@AjansDoka